

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ

К О Н Ц Е П Ц И Я
за стратегическо управление на
ОКРЪЖЕН СЪД-ВРАЦА

Изготвена от

Надя Георгиева Пеловска-Дилкова
председател на Районен съд гр. Враца

кандидат за заемане на длъжността

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР. ВРАЦА

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА – ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В съответствие с изискванията на чл. 194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт и на чл.4, ал.2, т.7 от Правила за избор на административни ръководители на органите на съдебна власт по чл. 167, ал. 1, т. 2 – 4 от ЗСВ (приети с решение на ВСС по протокол №10/14.03.3013г., допълнени с решение на ВСС по протокол №11/12.03.3014г.) представям настоящата концепция за стратегическо управление на Окръжен съд Враца, в качеството ми на кандидат в откритата процедура по избор на негов административен ръководител – председател.

А. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Трудовият стаж, който съм придобила до момента е натрупан изцяло в системата на съдебната власт, при което след завършването на висшето си образование, на 15.11.1995г. постъпих на работа в Окръжен съд-Враца като съдебен кандидат /стажант/, а след завършването на стажа си бях назначена за младши съдия в Окръжен съд-Враца. На посочената длъжност работих за времето от 04.03.1997г. до 30.09.1998г., след което веднага бях преназначена на длъжност районен съдия в Районен съд-Враца. За времето от 24.11.2004г.до 10.11.2005г. заемах длъжността „Заместник-председател” на Районен съд-Враца, а длъжността „Административен ръководител-председател” на Районен съд-Враца заемам от 10.11.2005г.до момента.

Мотивите да се кандидатирам и да участвам в обявения конкурс за заемане на длъжността „Административен ръководител-председател” на Окръжен съд-Враца, се основават както на повече от 18 годишния ми трудов стаж като съдия, така и на опита, качествата и уменията, които съм придобила и съм показала като административен ръководител. На базата на опита ми като съдия, считам че имам достатъчно професионални познания, които ми позволяват да се справям с всякакъв вид и сложност дела. Тази увереност имам поради това, че всички мои досегашни атестирания са приключвали с максимално високи резултати. През времето, през което съм административен ръководител, ежегодно решавам около 500 бр.дела. От друга страна, стажът ми като заместник-административен ръководител и като административен ръководител, позволи да натрупам знания, умения и опит, свързани с цялостното управление на съда, включително в сферата на планирането и управлението на бюджета и човешките ресурси. Познавам отлично проблемите на съдебната система като цяло и в частност, проблемите, пред които се изправят районните и окръжните съдилища. Териториалната, функционална и фактическа свързаност между Районен съд-Враца и Окръжен съд-Враца е голяма, поради което в детайли познавам както достиженията, така и трудностите, пред които са изправени Окръжен съд-Враца и районните съдилища в съдебния окръг. Поддържам отлични професионални и лични контакти с колегите от Окръжен съд-Враца, което ми дава основание да приемам, че отношенията ни се основават на взаимно уважение и желание за ползотворна работа. Считам че през годините като административен ръководител съумях да създам отличен колектив от съдии и съдебни служители, които работят професионално, на екипен принцип и се ползват

с авторитет, а работата им е организирана принципно и въз основа на ясно разписани правила, които се прилагат еднакво за всички. Считам също, че успех да организирам и мотивирам този колектив да работи отлично, въпреки условията на непрекъсната висока натовареност. Районен съд-Враца се ползва с авторитет сред съдилищата в страната и е обявен за „Съд-модел“, а това ми дава увереност, че управленският ми опит е приложим и за длъжността, за която кандидатствам.

В качеството ми на административен ръководител участвах в различни проекти и работни групи, имащи за цел обследването и предлагането на решения по въпроси, засягащи всички съдилища, независимо от тяхната степен. Едно от важните такива участия е това в един от най-успешните проекти по ОПАК, на тема „Консултативен форум на районните съдилища“. В проекта бяха разработени подробни правила за разпределяне на делата на случаен принцип, правила за публикуване на съдебните актове на интернет страниците на съдилищата, както и времеви стандарти при разглеждане на делата. Тези правила впоследствие бяха възприети и одобрени от предходния състав на ВСС. Считам че този опит също би бил полезен и необходим при работата за кандидатстваната длъжност.

По време на работата ми като административен ръководител на Районен съд-Враца са извършени две планови проверки от Инспектората към ВСС и една одитна проверка. Одитната проверка приключи с констатации за създадена отлична организация във финансовата и управленска работа на съда, а проверките от Инспектората към ВСС приключиха с констатации, че разпределението на делата се извършва при спазване на принципа за случайния подбор, че е постигната е добра бързина на съдопроизводството и че съдебните актове се постановяват в предвидените от закона срокове, а в голямата си част делата са разглеждани и свършвани в тримесечен срок. Дадени са единствено принципни препоръки за подобряване на работата, които препоръки са свързани с организацията на работа на конкретен съдия и те са изпълнени незабавно.

След назначаването му за административен ръководител на Районен съд-Враца съм извършила пълна компютъризация на съда, който до момента на встъпването ми в длъжност не разполагаше с компютърна техника. Осигурила съм необходимите сървъри, принтери, копирна техника и скенери. Разпределение на делата, посредством програмния продукт LawChoice, извършвам още от 2006г., въвела съм използването на деловодна програма, посредством която се създават и поддържан електронни папки на делата. Извършила съм цялостно обновяване на сградния фонд и материалната база, с които Районен съд-Враца разполага, обновила съм и двата входа на съдебната палата. С оглед изложеното, считам че имам опит и по отношение материално-техническото обезпечаване на съда и притежавам знания и умения, които мога да доразвия.

Управленската ми концепция се основава на принципите на приемственост, последователност, откритост, законност, справедливост и компетентност. Всички мои виждания са свързани с желанието за запазване и надграждане на постигнатите от Окръжен съд-Враца резултати и предприемането на такива мерки, които да подобрят работата на съда. В условията на продължаващата реформа в съдебната власт, едни от основните тежести в правораздаването са възложени на окръжните и на районните съдилища, поради което, участвайки в конкурса, осъзнавам напълно отговорността, която поемам.

Б. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР.ВРАЦА, ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

I. ОБЩИ ДАННИ

Съдебният район на Окръжен съд-Враца включва районните съдилища в гр.Враца, гр.Мездра, гр.Бяла Слатина, гр.Козлодуй и гр.Оряхово.

Териториалният му обхват съвпада с административно-териториалните граници на Врачанска област и обхваща 10 общини, в 5 съдебни района, както следва : Районен съд-Враца: общините Враца и Криводол, Районен съд-Мездра с общините Мездра и Роман; Районен съд Козлодуй с общините Козлодуй и Хайредин, Районен съд-Бяла Слатина с общините Бяла Слатина и Борован и Районен съд-Оряхово с общините Оряхово и Мизия.

Територията на Врачанска област е в размер на 3619,7 кв. км., а населението се състои от 184930 жители. В икономическо отношение Врачанска област е сред изостаналите в страната, като отражението, което този факт дава върху работата на съдилищата в нея се изразява във висока неплатежоспособност на фирмите и гражданите, водеща до значителен брой дела от граждански характер, вкл. и такива по несъстоятелност, съсредоточени основно в Районен съд-Враца и Окръжен съд-Враца. Най-голям брой наказателни дела са съсредоточени в районните съдилища във Враца и Мездра.

Щатната численост на Окръжен съд-Враца към момента включва 21 щатни бройки съдии, от които 1 щ.бр. за административен ръководител-председател, 2 щ.бр. за заместник административни ръководители-зам.председатели, 15 щ.бройки съдии и 3 щ.бройки за младши съдии. Обособени са три отделения-наказателно, гражданско и търговско, в рамките на които работата на съдиите е разпределена по състави. С изключение на младши съдиите, всички останали съдии от Окръжен съд-Враца са с богат професионален опит и продължителен съдийски стаж.

По щат съдебните служители са 44 бр.

От публикуваната на официалната интернет страница на Окръжен съд информация за структурата на съдебната администрация е видно, че разпределението на съдебната администрация на Окръжен съд-Враца следва изискванията на Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ и предхождащия го ПАРОВАС, при което тя е обособена на ръководни длъжности, обща администрация и специализирана администрация. В рамките на общата администрация е обособена дирекция „Финансова дейност и снабдяване. Стопанисване и управление на съдебното имущество”, а в рамките на специализираната администрация са обособени служби: „Съдебни секретари”, „Съдебно деловодство”, „Регистратура”, „Регистратура КИ” и „Връчване на призовки и съдебни книжа (съвместно с Районен съд-Враца)”. Администрацията се ръководи от съдебен администратор. Във връзка с новоприетия Правилник за администрацията в съдилищата, съществуващата до м.март 2014г. щатна длъжност „административен секретар” е трансформирана в длъжност „главен специалист-човешки ресурси”, със съответно преназначаване на служителя. Окръжен съд-Враца разполага и с две щатни бройки съдебни помощници. Деловодителите са разпределени в наказателно, фирмено, гражданско и търговско деловодства и в

регистратурата. Съотношението брой служители/брой магистрати в Окръжен съд-Враца е 2,09 и е малко над средното за страната.

През 2013г. в Окръжен съд гр. Враца е въведена Интегрирана система за управление и контрол /ИСУК/, въз основа на ЗФУК. Целта на ИСУК е да регламентира процедурите, свързани в протичане на управленските процеси в съда и да предвиди контролни действия, водещи до превантивни и коригиращи мероприятия за недопускане на несъответствие с предписанията. Утвърдени са и редица вътрешни правила, относно оптимизиране дейността на съда като :

- Вътрешни правила за организацията на публикуване на съдебните актове на Интернет страницата на Окръжен съд Враца;
- Правила за достъп до обществена информация в Окръжен съд Враца;
- Правила за приемане и отчитане сигнали за корупция и жалби на граждани и юридически лица и за защита на лицата, подали сигнали за корупция в Окръжен съд Враца;
- Правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд Враца;
- Правила за дейността на комисията по професионална етика при Окръжен съд Враца;
- Вътрешни правила за изпращане на призовки и съобщения чрез електронен пощенски адрес;
- Стратегически план за дейността на съда за периода 2011г. - 2015г.;
- Заповед относно правото на достъп на адвокати до делата;
- План и времеви стандарти за управление движението на делата в Окръжен съд-Враца.

Разпределението на делата в Окръжен съд-Враца се извършва посредством разработената от ВСС електронна програма LawChoice. Използва се деловодна програма САС „Съдебно деловодство”.

Окръжен съд-Враца е един от първите съдилища в страната, който участва в План за подобряване работата на съда-програма на Американската агенция за международно развитие и нейния партньор „Инициатива за укрепване на съдебната система”, одобрен от ВСС през м.май 2006г., като във връзка с работата си по този проект е обявен за „Съд-модел”.

II. ДЕЛА И НАТОВАРЕНОСТ

Съгласно данните, посочени в публикуваните на интернет страницата на Окръжен съд-Враца отчетни доклади за периода 2011г-2013г., както и съгласно публикуваните на сайта на ВСС статистически данни, движението на всички дела в Окръжен съд Враца за посочения период е следното:

година	постъпили	за разглеждане	свършени
2011 г.	1689	1941	1770
2012 г.	1667	1838	1666
2013 г.	1671	1843	1674

В структурно отношение постъпилите, разгледани и свършени през 2013г. дела в Окръжен съд-Враца по предмет са следните: /в граждански дела са включени граждански, търговски и фирмени дела/ :

2013 г.	общо	наказателни	%	граждански	%
постъпили	1671	582	35 %	1089	65 %
на производство	1843	606	32 %	1237	68 %
свършени	1674	588	35 %	1086	65 %

За посочения по-горе три годишен период делата по видове се разпределят както следва:

➤ *Наказателни дела*

2011 година:

- Образованите през тази година наказателни дела са били общо 617 броя, разгледани са 636 бр. наказателни дела и са приключени 615 бр. наказателни дела.
- От постъпилите през същата година общо 617 наказателни дела, 77 е броя на НОХД. Делата на производство от този вид е бил 84 броя, като свършени са 74 бр., от които 85% в тримесечен срок.
- Постъпилите въззивни наказателни дела са били 148 бр., разгледани са общо 159 бр., а свършени са 149 бр., от които 97% в тримесечен срок.
- Образовани и на производство са били 63 бр. ЧНД-разпити пред съдия
- Образовани са били 243 бр. ЧНД-I-ва инстанция, на производство са били общо 244 бр. дела от този вид и са свършени 243 бр. дела.
- АНХД и въззивни ЧНД са постъпили 86 бр., на производство е бил същия брой и свършени са отново 86 бр. в тримесечен срок
- Издадени са 104 бр. разрешения за СРС и 19 бр. изготвени и получени ВДС.

2012 година:

- Общо през посочената година са били образовани 619 бр. наказателни дела, на производство са били 640 бр. и са приключени 616 бр.
- От постъпилите през същата година общо 619 наказателни дела, 74 е броя на НОХД. Делата на производство от този вид е бил 84 броя, като свършени са 71 бр., от които 83% в тримесечен срок.
- Постъпилите въззивни наказателни дела са били 157 бр., разгледани са общо 167 бр., а свършени са 158 бр., от които 97% в тримесечен срок.
- Образовани и на производство са били 59 бр. ЧНД-разпити пред съдия
- Образовани са били 246 бр. ЧНД-I-ва инстанция, на производство са били общо 247 бр. дела от този вид и са свършени 246 бр. дела.
- АНХД и въззивни ЧНД са постъпили 83 бр., на производство е бил същия брой и свършени са 82 бр.
- Издадени са 104 бр. разрешения за използване на СРС, 30 бр. са изготвени и получени ВДС и 2 бр. разрешения по чл.18, ал.1-3 от ЗСРС.

2013 година:

- Образуваните през тази година наказателни дела са били общо 582 броя, разгледани са 606 бр. наказателни дела и са приключени 588 бр. наказателни дела.
- От постъпилите през същата година общо 582 наказателни дела, 63 е броя на НОХД. Делата на производство от този вид е бил 76 броя, като свършени са 72 бр., от които 72% в тримесечен срок.
- Постъпилите въззивни наказателни дела са били 130 бр., разгледани са общо 139 бр., а свършени са 131 бр., от които 95% в тримесечен срок
- Образувани и на производство са били 37 бр. ЧНД-разпити пред съдия
- Образувани са били 251 бр. ЧНД-I-ва инстанция, на производство са били общо 252 бр. дела от този вид и са свършени 251 бр. дела.
- АНХД и въззивни ЧНД са постъпили 101 бр., на производство са били 102 бр. и свършени са 97 бр.
- Издадени са 55 бр. разрешения за използване на СРС и 11 бр. са изготвени и получени ВДС.

➤ *Граждански дела*

2011 година:

- През посочената година в Окръжен съд-Враца са постъпили общо 1072 бр. граждански дела, в т.ч. търговски и фирмени. Разгледани са общо 1305 бр. дела от този вид и са свършени 1155 бр.
- От общия брой постъпили граждански дела, образуваните първоинстанционни граждански дела са 176 бр., разгледани са 236 бр. първоинстанционни граждански дела и са приключени 191 бр., от които 80% в тримесечен срок.
- Образуваните през годината въззивни граждански дела са били 476 бр., разгледани са 554 бр. и приключени са 496 бр., от които 92% в тримесечен срок.
- Постъпилите търговски дела са били 88 бр., разгледани са общо 176 бр. , а свършените са 135 бр., от които 45% в тримесечен срок.
- През 2011г. са били образувани, разгледани и свършени 31 бр. фирмени дела
- Разгледаните през 2011г. частно-граждански дела без жалби за бавност са били 28 бр., от които всички новообразувани. Приключен е същия брой дела от този вид.
- Постъпилите въззивни частно-граждански дела са били 271 бр., разгледани са общо 277 бр. и са свършени 271 бр.
- Жалбите за бавност са били общо 3 бр., от които 2 бр. новообразувани. Приключили са 3 бр.
- Постановени са 56 бр. решения за вписване на промени по фирмени дела, както и общо 50 бр. решения по несъстоятелност.

2012 година:

- През посочената година в Окръжен съд-Враца са постъпили общо 1048 бр. граждански дела, в т.ч. търговски и фирмени. Разгледани са общо 1198 бр. дела от този вид и са свършени 1050 бр.
- От общия брой постъпили граждански дела, образуваните първоинстанционни граждански дела са 193 бр., разгледани са 238 бр. първоинстанционни граждански дела и са приключени 209 бр., от които 83% в тримесечен срок.
- Образуваните през годината въззивни граждански дела са били 445 бр., разгледани са 503 бр. и приключени са 447 бр., от които 93% в тримесечен срок.
- Постъпилите търговски дела са били 107 бр., разгледани са общо 148 бр. , а свършените са 95 бр., от които 66% в тримесечен срок.
- През 2012г. са били образувани, разгледани и свършени 37 бр. фирмени дела
- Разгледаните през 2012г. частно-граждански дела без жалби за бавност са били 35 бр., от които всички новообразувани. Приключен е същия брой дела от този вид.
- Постъпилите въззивни частно-граждански дела са били 230 бр., разгледани са общо 236 бр. и са свършени 227 бр.
- Жалбите за бавност са били общо 1 бр., от които 1 бр. новообразувани. Приключили са 1 бр.
- Постановени са 69 бр. решения за вписване на промени по фирмени дела, както и общо 37 бр. решения по несъстоятелност.

2013 година:

- През посочената година в Окръжен съд-Враца са постъпили общо 1089 бр. граждански дела, в т.ч. търговски и фирмени. Разгледани са общо 1237 бр. дела от този вид и са свършени 1086 бр.
- От общия брой постъпили граждански дела, образуваните първоинстанционни граждански дела са 121 бр., разгледани са 150 бр. първоинстанционни граждански дела и са приключени 122 бр., от които 85% в тримесечен срок.
- Образуваните през годината въззивни граждански дела са били 535 бр., разгледани са 591 бр. и приключени са 527 бр., от които 91% в тримесечен срок.
- Постъпилите търговски дела са били 108 бр., разгледани са общо 161 бр., а свършените са 108 бр., от които 59% в тримесечен срок.
- През 2013г. са били образувани, разгледани и свършени 23 бр. фирмени дела.
- Разгледаните през 2013г. частно-граждански дела без жалби за бавност са били 18 бр., от които новообразувани са 17 бр. Приключени са 18 броя дела от този вид.
- Постъпилите въззивни частно-граждански дела са били 281 бр., разгледани са общо 290 бр. и са свършени 284 бр.
- Жалбите за бавност са били общо 4 бр.

- Постановени са 64 бр. решения за вписване на промени по фирмени дела, както и общо 55 бр. решения по несъстоятелност.

От всички свършени дела за 2013г. (1674бр.) 92% са приключени в тримесечен срок от образуването им, или това са 1538 броя дела. За 2012г. са свършени общо 1666 дела, от които 93% са приключили в срок до три месеца от образуването им. За 2011г. приключените в тримесечен срок дела са били 91 % от свършените общо 1770 дела.

Съобразно посочения брой дела в рамките на периода 2011г.-2013г. и броя на съдийския щат през същия период, натовареността по щат, съответно действителната натовареност в Окръжен съд-Враца, е била следната: за 2013г. месечната натовареност по щат /21 съдийски щата/ на един съдия по отношение на делата за разглеждане, е била 7,31, а по отношение на свършените дела-6,64. За същата година действителната натовареност по отношение разглежданите дела е била 7,74, а по отношение свършените- 7,03.

За 2012г. месечната натовареност по щат /21 съдийски щата/ на един съдия по отношение на делата за разглеждане, е била 7,29, а по отношение на свършените дела-6,61. За същата година действителната натовареност е била съответно 8,03 и 7,28 дела.

Към 01.01.2011г. в Окръжен съд-Враца щатът на магистратите е бил 22 броя съдии, а реално заетият съдийски щат към тази дата е бил 19 съдии. С решение на ВСС по протокол № 12/31.03.2011г. щатната численост на съдиите е намалена с 1 бройка. При тези данни за щата за 2011г. месечната натовареност по щат на един съдия по отношение делата за разглеждане е била 7,70, а по отношение на свършените дела-7,02. Действителната натовареност е била съответно 8,55 при делата за разглеждане и 7,80 при свършените дела.

Така посочените статистически данни нареждат Окръжен съд-Враца в категорията на ненатоварените окръжни съдилища и за трите посочени години. Към настоящия момент от утвърдения съдийски щат незаета е само една бройка младши-съдия. Съобразно данните за натовареността през 2011г., когато щатът не е бил запълнен изцяло и данните за натовареността през изминалата 2013г., през която почти до края на годината щатът е бил попълнен, може да се направи извод, че реалната натовареност на съдиите от Окръжен съд-Враца е намаляла, макар и не толкова значително. От тук следва и извода, че Окръжен съд-Враца не се нуждае от увеличаване на щатната численост на магистратите, при което вниманието следва да бъде съсредоточено върху вътрешната организация по разпределението на делата между отделенията, респ. броя на съдиите в съответните отделения.

Анализът на данните сочи, че в сравнение с предходната 2012г., през 2013г. незначително е увеличен / с 41/ броят на постъпилите граждански дела, докато при наказателните дела, в т.ч. и на тези от общ характер, броят на постъпленията намалява. В сравнение с 2012г., през 2013г. се наблюдава увеличение на производствата по несъстоятелност с повече от 30%, като това увеличение надхвърля и нивото от 2011г. Като се има предвид високата сложност и спецификата на тези производства, то при запазване или увеличение на постъпленията по несъстоятелност, натовареността на тримата съдии от търговското отделение би се увеличила значително. На този извод навежда и фактът, че забележимо е нараснал и броят на постъпленията на търговски дела, който за 2011г. е бил 88, за 2012г.-107, а за 2013г.-108 броя.

През 2013г. намаление на постъпленията се отчита при първоинстанционните граждански дела, като намалението засяга и броя на свършените дела от този вид. От друга страна обаче, това намаление води до леко увеличаване на бързината на приключване на тези дела, което следва да се отчете положително. Обратно е положението при постъплението на въззивни граждански дела, които през 2013г. са увеличени с 90 бр. в сравнение с 2012г. и с 59 бр. в сравнение с 2011г., при запазен процент на приключване в тримесечен срок.

Значително е намалял броят на постъпилите през 2013г. частно-граждански дела-18 бр. в сравнение с 35 бр. за 2013г., но тъй като относителният брой на тези дела е малък, то съобразно броя на съдиите от гражданското и търговското отделения, съществено влияние върху натовареността не оказва нито намаляването, нито увеличаването на тези дела.

При въззивните частно-граждански дела, постъпленията през 2013г. са почти на нивото на 2011г., но са по-високи в сравнение с 2012г. Разгледани в средносрочен план, констатираните разлики не дават основание да се направи извод, че те влияят върху натовареността.

В периода 2011г.-2013г. е налице постепенно намаляване на постъпилите и разгледани в Окръжен съд-Враца наказателни дела, в т.ч. и на наказателните общ характер дела, които през 2013г. са били 63 бр. Освен от посочените НОХД, намалението е резултат от лекото намаляване на постъпленията от ЧНД-разпити пред съдия и от въззивни наказателни дела. С 16 дела е увеличен броят на въззивните ЧНД през 2013г., в сравнение с двете предходни години, през които броят им е бил по 82 дела.

Характерно за посочената 2013г. е, че в сравнение с предходните две години броят на свършените със съдебен акт по същество НОХД е почти равен на броя на прекратените НОХД, в т.ч. и на прекратените със споразумение. През 2012г. и особено през 2011г. броят на приключените със съдебен акт по същество НОХД е бил минимален-18 бр., при прекратени 56 бр. Тази особеност показва, че макар през 2013г. общият брой на постъпилите наказателни дела да е намалял с 37 в сравнение с 2012г. и с 35 в сравнение с 2011г., натовареността на съдиите в наказателното отделение не е намаляла, доколкото чувствително е увеличена тежестта на приключените наказателни дела от общ характер.

Общият извод, който може да се направи за цялостната дейност на Окръжен съд-Враца в тригодишния период е, че натовареността по щат е около и под средната за окръжните съдилища в страната, като такава е и действителната натовареност. Очевидно е, че частичната незапълненост на щата, която по различни причини е съществувала за определен период, не се отразява съществено върху действителната натовареност, поради което съдът разполага с достатъчен човешки ресурс, за да поеме кампанийно или постоянно увеличение на постъпленията от дела. В сравнение с останалите окръжни съдилища в страната, Окръжен съд-Враца е с добри показатели по отношение процента на приключените в тримесечен срок дела по видове. Известно изключение от този извод има само при търговските дела, като причините за това могат да се търсят в спецификата на делата, които се разглеждат в това отделение. Необходимо е обаче, да бъде направен обстоен анализ на натовареността на търговското отделение на Окръжен съд-Враца и да бъдат изяснени причините за по-продължителното разглеждане на търговските дела.

В наказателно отделение на Окръжен съд-Враца делата се разглеждат от 7 съдии. Работата на отделението по въззивни наказателни дела се допълва от двама

младши съдии. Няма обособени постоянни въззивни състави. Членовете на съдебните състави по наказателни дела, с изключение на докладчика, се определят от административния ръководител на съда. Определен е ден за разглеждане на въззивни наказателни дела-всеки четвъртък от месеца, като съответния въззивен състав също се определя от административния ръководител на съда в предварително утвърден оперативен план за съответния месец. Всеки от съдиите от наказателното отделение разглежда и първоинстанционни наказателни дела, като самостоятелен състав. Считам че работата на отделението би се подобрила, ако бъдат въведени постоянни състави, при които ще се даде по-голяма яснота за избора на членовете на състава. Освен това, считам че чрез въвеждането на постоянни въззивни състави по наказателни дела, ще се постигне и регулиране на индивидуалната натовареност на съдиите от наказателното отделение от гледна точка на броя участия във въззивни състави.

Съдиите от наказателното отделение на Окръжен съд-Враца дават дежурства, в т.ч. и през почивните и празничните дни, по предварително утвърден график. Делата, които се разглеждат от дежурните съдии са изброени в публикуваните на интернет страницата на Окръжен съд-Враца Правила за случайно разпределение на делата и се отнасят до производства, които са бързи или незабавни по смисъла на закона /напр. въззивен контрол, относно постановени от районните съдилища мерки за неотклонение, обезпечителни или ограничителни мерки, незабавни производства по чл.362 и сл. от НПК, искания до съда в хода на досъдебното производство, без първоинстанционни мерки за неотклонение/. Съгласно посочените Правила, първоинстанционните мерки за неотклонение не се разглеждат от дежурни съдии, а се разпределят измежду всички налични съдии на случаен принцип. Предложението ми е този вид дела да се възложи за разглеждане от дежурен съдия.

Делата се разпределят на принципа на случайния подбор, съгласно чл. 9 от ЗСВ чрез разработения от ВСС програмен продукт „LowChoice”.

От разглежданите в Окръжен съд-Враца наказателни дела, традиционно най-висок е броя на частно-наказателните дела I инстанция, следвани от въззивните наказателни дела. Незначителен е броя на делата от административно-наказателен характер. По отношение на разглежданите НОХД Окръжен съд-Враца е със средна натовареност сред окръжните съдилища в страната.

Наказателните дела се насрочват в определения от закона срок от докладчиците и видно от статистическите данни, са разглеждани и свършвани в кратки срокове. До началото на 2013г. въведената от Окръжен съд-Враца организация по насрочването и разглеждането на въззивни наказателни дела предвиждаше задължение на първоинстанционните районни съдилища да определят дата за възивно разглеждане на делото във всички случаи, а не само в тези, предвидени в закона. Тъй като тази организация на работа имаше своите недостатъци, по инициатива на Районен съд-Враца, считано от м.февруари 2013г. практиката е променена, при което насрочването на делата за възивно разглеждане се извършва съобразно предвидения в НПК начин. Считам че промяната осигури възможност за по-бързо и правилно администриране на въззивните наказателни дела и за ритмичност при насрочването и разглеждането им.

При проследяване на броя на върнатите за доразследване дела в периода от 2011г. до 2013г.вкл. /4 бр.за 2011г., 11 бр.за 2012г. и 14 бр.за 2013г./, от фаза разпоредително заседание, може да се направи извод, че при насрочването им в открито съдебно заседание, делата се проучват задълбочено и се спазват законите

изисквания за подготовка на заседанието. Случаите на връщане на делата от открито съдебно заседание са изолирани. Налице е много добра бързина в разглеждането и приключването на наказателните дела.

Съдебните актове се изготвят в законоустановените срокове.

Съдебните книги по наказателните дела са по утвърден образец и се водят съгласно изискванията на ПАРОВАС/отм./ и ПАС. Констатации за тези изводи се съдържат в публикуваните годишни отчетни доклади за дейността на Окръжен съд-Враца.

Общият извод, който се налага от изложеното е за постигнати добри резултати от правораздавателната дейност на наказателното отделение при Окръжен съд-Враца по отношение бързина на постановяваните актове. Констатираните по-горе слабости в работата на отделението касаят организацията при сформирание на съставите и разпределението на делата, поради което вижданията ми са, че усилията за подобряване работата на отделението трябва да бъдат насочени в тези области.

Гражданско отделение се състои от 8 съдии, обособени в 8 еднолични състава, разглеждащи първоинстанционни граждански дела. Отделението се ръководи от заместник-административен ръководител на съда.

Разглеждането на въззивни граждански дела се извършва от сформирани 3 постоянни състава, единият от които се попълва от младши съдия. Съгласно заповед на административния ръководител на съда, членовете на съставите се заменят на всеки три месеца на ротационен принцип. Съдията-докладчик по въззивните граждански дела се определя на случаен принцип, при което делото се разглежда от него, съвместно с останалите двама членове от съответния постоянен въззивен състав. Определянето на докладчика по въззивните частни граждански дела също се извършва на случаен принцип, но останалите двама членове от състава се определят от самия докладчик по негово усмотрение.

Разпределението на делата в гражданското отделение се извършва на случаен принцип, посредством компютърната програма LowChoice. Посредством Правила за случайно разпределение на делата са определени видовете дела по групи и подгрупи, които се разпределят за разглеждане в отделението. Номенклатурата на постъпващите за разглеждане граждански дела-I инстанция е подробна, но при разпределението на въззивните граждански дела подгрупи не са обособени. Отчитам това като известен недостатък, доколкото въззивните граждански дела са изключително разнообразни по материя, поради което обособяването им в номенклатурни подгрупи би довело до по-равномерно разпределение от гледна точка на тяхната относителна тежест. Съгласно Правилата за разпределение, въззивните граждански дела се разпределят между гражданското и търговското отделения, съобразно това дали делото касае търговски спор, разглеждан по общия исков път.

За периода 2011г.-2013г. планови проверки на Инспектората към ВСС не са извършвани в Окръжен съд-Враца. Последната такава проверка е извършена през 2009г.

Преките ми наблюдения върху работата на гражданското отделение на Окръжен съд-Враца показват, че делата се разпределят незабавно при тяхното постъпване и е създадена много добра организация по разглеждането и приключването на постъпващите незабавни производства. Както в останалите две

отделения, така и в гражданското отделение е създадена организация за контрол върху движението и приключването на делата.

По предложение на общото събрание на съдиите при Окръжен съд-Враца, контролът за редовност на постъпващите въззивни жалби се извършва от ръководителя на гражданското отделение /зам.-председателя на съда/, вместо от съдиите-докладчици. Така избраният начин на работа дава известно предимство от гледна точка на бързина, тъй като осигурява възможност преди да бъде образувано съответното въззивно дело, първоинстанционното дело да бъде върнато на районния съд за отстраняване пропуските по администрирането /вносяне на държавна такса, размяна на жалбите и пр./. От друга страна обаче, този начин на работа изисква изключителна прецизност от страна на ръководителя на отделението и обстойно запознаване с делата, за да се избегне възможността от неоснователно връщане на делото, вкл. и от повторното му връщане от съответния въззивен състав, ако той счете, че има и други пропуски по администрирането. По тази причина, предложението ми е за преразглеждане на така взетото решение на общото събрание и изясняване на действителната необходимост от посочения контрол за редовност на въззивните жалби, съответно за това дали подобен вид контрол не е в противоречие с разпоредбата на чл.76, ал.9 от ПАС. Във всички случаи, ако такъв контрол се осъществява, то намирам, че той може да бъде ограничен единствено до проверката за вносяне на следващата се държавна такса и евентуално до проверката за извършена размяна на книгата, като се подобри и прецизността му.

Първоинстанционните и въззивните дела се насрочват в първо заседание в месечен срок, а при отлагане за събиране на доказателства или поради други причини – за не по-късно от месец и половина. Над 85% от гражданските дела са разглеждат и приключват в тримесечен срок, като процентния дял на висящите дела, останали на производство от предходни години е минимален-около 9% за тригодишния период. Около 90% от разглежданите граждански дела приключват със съдебен акт по същество.

Съгласно констатациите в годишните отчетни доклади за периода 2011г.-2013г., неоснователно отлагане на граждански дела не е допускано. Причините за отлагане на делата са изложени в докладите и са от обективен и необходим характер. Макар и редки, има случаи на забавяне на постановяването на решения по делата.

Констатирани са нередки случаи на противоречива съдебна практика на отделните граждански състави на Окръжен съд-Враца, които са дали основание за провеждането на общи събрания и работни срещи, включително и със съдиите от районните съдилища.

Търговско отделение се състои от 3-ма съдии, които разглеждат търговски и фирмени дела, вкл. дела по несъстоятелност. Отделението се ръководи от един от заместниците на административния ръководител, който осъществява и дейността по разпределението на делата в това отделение. Разпределението на делата се извършва на случаен принцип, посредством компютърната програма LowChoice. Всеки от съдиите в това отделение разглежда еднолично както дела по търговска несъстоятелност, така и първоинстанционни търговски дела. Съгласно утвърдените в Окръжен съд-Враца Правила за разпределение на делата, съдиите от търговското отделение разглеждат и въззивни дела против решения на районните съдилища,

постановени по търговски спорове, разглеждани по общия исков ред, както и всички първоинстанционни дела, по които една от страните е търговец. Разглеждат се също и частни търговски дела I инстанция и фирмени дела. Статистиката показва, че в сравнение с останалите окръжни съдилища в страната, бързината на разглеждане на търговските дела в Окръжен съд-Враца е около и под средната за този вид дела, а със съдебен акт по същество от тях приключват около 60%. Доколкото липсва публикуван официален анализ за причините за тази срочност на делата в търговското отделение на Окръжен съд-Враца, то извода е, че тези причини следва да бъдат изяснени и анализирани, вкл. и да се изясни действителната натовареност на отделението. Неизбежно следва да се отчете високият брой дела по несъстоятелност, които тримата съдии от отделението разглеждат, доколкото тези дела безспорно се отразяват на тяхната натовареност.

Към настоящия момент администрацията на съда, структурирана по описания по-горе начин, функционира и действа нормално. Както вече бе отбелязано, съотношението брой служители/брой магистрати в Окръжен съд-Враца е над средното за страната, служителският щат е зает и е изцяло в състояние да задоволи нуждите на съда за неговото нормално функциониране. Съобразно броя на разглежданите по отделения дела, в съответните деловодства е осигурен достатъчен брой деловодители, които да осигуряват срочна и качествена обработка на делата. Деловодителите осигуряват и нормалното функциониране на обособения Информационен център-регистратура. Съдебните заседания също са обезпечени с необходимия брой съдебни секретари, които дават дежурства и в адвокатската стая. По отношение на специализираната администрация Окръжен съд-Враца разполага и с щатна длъжност за деловодител-класифицирана информация, което е полезно предимство, като се има предвид и броя на преписките, произтичащи от компетентността на председателя на окръжния съд по Закона за специалните разузнавателни средства.

Специализираната администрация на Окръжен съд-Враца е запълнена и с двама съдебни помощници.

От дълги години насам между Окръжен съд-Враца и Районен съд-Враца е създадена обща служба „Връчване на призовки и съдебни книжа”, което решение е удачно. Към настоящия момент в тази служба работят 4 призовкари от Районен съд-Враца и 4 от Окръжен съд-Враца. Районите на призовкарите са разпределени със заповед на административния ръководител на Окръжен съд-Враца.

До м.март 2014г. работата на съдебния администратор е подпомагана от административен секретар, чиято длъжност от посочената дата е трансформирана в длъжност „главен специалист-човешки ресурси”. В този смисъл е налице достатъчен административен капацитет за поемане на дейностите по чл.5 и чл.10 от Правилника за администрацията в съдилищата. Служителят, заемащ трансформираната длъжност „главен специалист-човешки ресурси” съвместява и дейността на служител по сигурността на информацията, самостоятелна щатна длъжност за каквато не е необходима на този етап.

Дейността на Окръжен съд-Враца е обезпечена и със съответен брой служители от общата администрация, в т.ч. с двама счетоводители, системен администратор, шофьор, куриери, чистачи, работници по поддръжка, статистик, касиер.

Изводът е, че не се налага увеличаване на щатната численост на служителите и няма основание за претендиране на такова.

В. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД ГР. ВРАЦА, МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ И МЕРКИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ СЛАБОСТИ

Съобразно извършеният по-горе анализ на състоянието на Окръжен съд-Враца, желая да представя вижданията си за това какви са бъдещите цели, които следва да си постави съда и какви са средствата и начините за тяхното осъществяване. Предлагам на вниманието ви и мерките, които считам че следва да се предприемат за преодоляване на установените слабости. Тези мерки имат за цел повишаване ефективността на правораздавателната дейност и осигуряване на гаранции за нейната прозрачност. Ръководя се от убеждението, че дейността на съдилищата и техните административни ръководители следва да съответства на принципите за независимост, справедливост, публичност, прозрачност и ефикасност, отчетност, върховенство на закона и висок морал. Посочените принципи следва да бъдат разглеждани и като генерални цели за развитието на Окръжен съд-Враца.

Предлаганите от мен мерки, могат условно да бъдат обособени в следните групи:

I. Разпределение на делата, съдебни състави, индивидуална натовареност и правораздавателна дейност

1. Основните средства за постигане на ефективна и прозрачна правораздавателна дейност са тези по правилното организиране на разпределението на делата и на сформирането на съдебните състави. Становището ми е, че така посочената организация следва да се основава на ясно и изчерпателно разписани правила, с които съставът на съда да е запознат и те да се публично оповестени. Организацията на разпределението и на съдебните състави следва да бъде такава, че да не оставя никакви съмнения в прозрачността и отчетността на правораздаването не само във външната за съда среда, но и по отношение на работещите в него. За постигането на тези цели бих променила на първо място съществуващите правила за разпределение на делата. Настоящата редакция на тези правила не е напълно ясна и прецизна по отношение на това кои са конкретните типове дела, включени в обособените групи и какъв е начина за тяхното разпределение - по дежурство или на случаен принцип. Сама по себе си тази неяснота може да доведе до различен начин на разпределение на еднотипни дела от различните съдии, извършващи разпределението. Освен това, по силата на вътрешните правила и в момента един и същи тип дела (напр. ЧНД-Досъдебно производство) се разпределят и по дежурство и по случаен принцип, тъй като в посочения тип дела са включени както разпитите пред съдия, така и първоинстанционните мерки, при което първите от тях се разпределят по дежурство, а вторите на случаен принцип. Становището ми е, че за избягване на

описаните различия е необходимо разглежданите по дежурство дела да бъдат обособени в самостоятелен тип за разпределение.

Действащите правила за разпределение на делата не съдържат и регламентация за начина, по който се сформират въззивните състави, поради което в тази насока предложението ми е тези правила да претърпят своето разширение, предвид тясната взаимовръзка между разпределението и съдебните състави.

Като основна слабост при организацията на съдебните състави отчитам липсата на постоянно действащи въззивни състави в наказателното отделение на Окръжен съд-Враца. Становището ми, че въвеждането на постоянни въззивни състави би подобрило работата на отделението. Промяна бих предложила и при сформирването на състави по въззивни частни-граждански и въззивни частни наказателни дела. Макар определянето на докладчиците по делата да се извършва на случаен принцип, съществуващата възможност докладчика по въззивните частно-граждански дела еднолично сам да определя останалите членове на състава, а по въззивните частни наказателни дела съставът да се определя от административния ръководител, според мен следва да бъде променена. Отчитам изборият в Окръжен съд-Враца модел за постоянни състави по въззивни граждански дела, сформирани се на ротационен принцип, за изцяло положителен. Именно по тази причина предлагам, същият да бъде въведен и по отношение на въззивните частни-граждански дела и на въззивните частни наказателни дела, при което произнасянето на избория докладчик да бъде обвързано с онези съдии, с които той е изначално разпределен в постоянния състав. Считам че по този начин, както и чрез периодичната ротация на членовете на отделните състави, би се постигнала пълна прозрачност и бе се гарантирала невъзможността за обвързаност.

Предлагам промени при сформирването на съставите и в наказателното отделение на съда. Сега прилаганият начин на сформирване на съставите по въззивните наказателни дела има прилики с функционирането на т.нар. постоянни въззивни състави, но се различава от него по това, че за определените дати за възивно разглеждане, съставът не е постоянен, а членовете му се определят еднолично от административния ръководител на съда, ежемесечно. Този начин на организация допуска възможност определянето от разпоредителното заседание, с което делото се насрочва за разглеждане в открито съдебно заседание, да бъде постановено в състав, различен от състава, който ще разгледа делото в открито съдебно заседание. Такава възможност винаги ще е налице, ако в деня, в който се постановява въпросното определение, някои от членовете на състава, определени за съответната дата за разглеждане на делото в открито заседание, отсъства в деня, в който се постановява определението за насрочване. По тази причина, считам за по-добър варианта на т.нар. постоянен състав, който вариант осигурява насрочването и разглеждането на делото от един и същи състав. По този начин се избягват и евентуалните процесуални проблеми, които биха могли да се появят във връзка с принципа за неизменност на състава (напр. произнасянето по доказателствата). Впрочем, изложената проблематика може да се отнесе и към първоинстанционните наказателни дела, разглеждани в разширен състав, при които също предлагам разписването на изрична регламентация за начините, по които се сформира този състав.

Считам че е налице възможност за обособяването на два постоянно действащи въззивни състави в наказателното отделение, при което неговият ръководител и седми член на отделението да може да участва за запълване на

съставите при наличието на основание за изключване на постоянен член /поради отвод или заболяване, например/. За запълването на съставите при необходимост, може да се използва и някой от младши съдиите. Предвид определеният ден от седмицата за разглеждането на въззивни наказателни дела-четвъртък, то няма пречка първият от съставите да заседава всеки първи и трети четвъртък от месеца, а вторият състав да заседава всеки втори и четвърти четвъртък. Бих въвела и периодична ротация на членовете в рамките на съставите, с цел недопускане на обвързаност. Предвид съществуващия младши съдийски щат, като втори вариант за сформирание на въззивни състави по наказателни дела, мога да посоча възможността за обособяването на три въззивни състава, в два от които, като трети член на състава да участва съответният младши съдия. Считаю че в оглед разпоредбата на чл.85, ал.3, т.1 от ЗСВ, по въпроса за броя и членовете на въззивните състави по наказателни дела, мнение може да даде и общото събрание на съдиите при ОС-Враца.

По отношение на въззивните частни наказателни дела-мерки за неотклонение, считам за подходяща въведената до момента принципна организация членовете на състава извън докладчика, да бъдат от гражданското отделение на съда. Очевидно е, че по този начин се осигурява възможност за по-широк възможен кръг докладчици при бъдещото разглеждане на делото по същество. За постигане прозрачност, мнението ми е, че изборът на тези членове трябва да се извършва на случаен принцип. В тази връзка, смятам че не съществува практическа пречка за избора да се използват възможностите на деловодната програма. Впрочем, по предлагания начин се сформира съдебния състав по първоинстанционни наказателни дела, при които както докладчика, така и съдебните заседатели се избират на случаен принцип.

Предлагам промени и при начина, по който се определя състава при останалите въззивни частни наказателни дела, разглеждани в закрито съдебно заседание. При досегашния начин на работа докладчика по тези дела се избира на случаен принцип, а останалите двама членове на състава се определят от административния ръководител. За най-правилен и удачен намирам варианта, при който след случайния избор на докладчик по такъв вид дело, съдебният акт се постановява от постоянния състав, в който докладчика участва.

Ако бъда избрана от вас, бих въвела и промени по отношение разпределението на първоинстанционните мерки за неотклонение, които бих възложила за разглеждане от дежурен съдия, а не както досега- избор измежду всички. На първо място, по отношение разпределението на тези дела, промяна предлагам да претърпят утвърдените в Окръжен съд-Враца Правила за случайно разпределение на делата, доколкото в тях се съдържа възможност първоинстанционните мерки за неотклонение да бъдат разпределяни както на дежурен съдия, така и измежду всички съдии от отделението. Предвид така посочената редакция на правилата предложението ми е, че посочените дела следва да бъдат възлагани на дежурен съдия, както в работните дни, така и в почивните. Считаю че такава промяна би подобрила организацията на работа, защото осигурява по-голяма навременност при разпределението и разглеждането на делата и осигурява еднаквост при разпределението в работни и почивни дни. Осигурява се и оперативна бързина, предвид определения от закона кратък срок за разглеждане на посочения вид дела.

В заключение на отворената тема следва да подчертая, че в практиката винаги биха могли да се появят хипотези, налагащи изключения от общите принципи на разпределението. Задължително е обаче, да е налице разписан регламент за това къде и кога се допускат изключения, кои са изключенията и защо се налагат, съответно кой отговаря за разпределението и организацията на работа при тези изключения. Решенията на въпроса следва да бъдат поставени на принципна основа, дори в случаите, изискващи оперативна бързина при определянето на съставите в извънредна ситуация.

2. Бих предложила предприемането на по-решителни мерки по отношение на противоречивата съдебна практика на отделните състави. В тази връзка предлагам да се разработи система, гарантираща навременното установяване на проблемните теми и области, включваща съответните възможности за широко и задълбочено обсъждане на спорните казуси, за свеждане на взетите решения до всички съдии, включително и в районните съдилища и за последващ мониторинг върху изпълнението на тези решения. Ограничаването на противоречивата съдебна практика е от съществено значение както за ефективността, справедливостта и качеството на правораздаването, така и за общественото доверие в него, поради което към този проблем следва да има решителни действия, още повече като се има предвид, че огромна част от постановяваните в окръжните съдилища съдебни актове практически остават окончателни.

В посока подобряване на правораздавателната дейност от гледна точка на качеството и еднаквостта, една от възможните мерки е тази по определянето на отговорници от съответните отделения на окръжния съд, които да следят за противоречия в практиката на отделните състави на отделенията, съответно за такива противоречия в практиката на районните съдилища. Удачно би било тези отговорници да бъдат ръководителите на отделения, доколкото те извършват разпределението на делата и имат поглед върху постъпленията още на входно ниво.

По отношение практиката на районните съдилища, може да се активизира дейността на съдиите от ОС-Враца, отговарящи за проверките по дейността на районните съдилища, при което на тези съдии да бъде възложено проследяване на проблемите с първоинстанционната практика и своевременното организиране на работни срещи по разискване и решаване на възникналите проблеми.

Като обобщение на посочените мерки предлагам създаването на организация за провеждане на събрания по съответни отделения, за обсъждане на съдебната практика, които да се провеждат на всяко тримесечие. Предвид рестриктивния бюджет на органите на съдебната власт, очевидно е, че присъствие на всички съдии от съдебния окръг не може да бъде осигурявано, поради което участието на районните съдилища в тези събрания може да става чрез излъчвани от тях представители. Естествена допълнителна тема на тези събрания се явява и задълбоченото обсъждане на обстоятелствата, довели до отмяна на актовете на районните съдилища, а също даването на становища по повод образувани тълкувателни дела и обсъждането на вече приети тълкувателни решения, съответно постановявана от ВКС задължителна съдебна практика. На съответно шестмесечие, тези събрания биха могли да бъдат съчетани и с обсъждането на резултатите от плановете полугодни проверки на районните съдилища. Считам за препоръчително протоколите от така провежданите събрания да бъдат връчвани на съответните районни съдилища. По отношение на проверките на дейността на районните

съдилища и на основание чл.86, ал.1, т.6 от ЗСВ, би могло да се търси или тяхното разширение и върху работата на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията, или по отношение дейността на последните да бъдат организирани самостоятелни проверки.

Очакваният резултат от посочените дейности следва да е навременност при установяването на проблемите и противоречията в практиката, ползотворност на водените дискусии и поддържането на непрекъснатата връзка с районните съдилища по повод проблемите с практиката, особено в областта на процесуалното право.

Извън предлаганите тримесечни събрания, включващи участието на районните съдилища, добра практика, която съществува в Окръжен съд-Враца е провеждането на ежемесечни срещи на съдиите от Окръжен съд-Враца по отделения, които да имат за предмет както съдебната практика на отделението, така и организационни въпроси по движението на делата-постъпления, приключени дела, проблеми по евентуално забавяне на производствата и пр., причини за отменени съдебни актове от по-горни инстанции.

По отношение на административните ръководители на районните съдилища в съдебни окръг, предлагам периодичното провеждане на срещи на тези ръководители с административния ръководител на Окръжен съд-Враца, с цел обобщаване и подобряване на административната дейност. В тази връзка би могло да се премине и към участие на председателите на районните съдилища в общите събрания на Окръжен съд-Враца, съгласно чл.85, ал.2 от ЗСВ. Тези участия гарантират обективност при вземането на решения от общото събрание в условията на диалог и пълнота на информацията, навременност на решенията и на евентуалното им изпълнение.

3. Независимо от констатациите за общата натовареност на Окръжен съд-Враца в сравнение с останалите окръжни съдилища, индивидуалната натовареност на съдиите в него представлява въпрос от правомощията на административния ръководител, по смисъла на чл.86 от ЗСВ. Индивидуалната натовареност е тясно свързана както с качеството на правосъдието, така и с неговата ефикасност от гледна точка на бързина на правораздаване, поради което системното проследяване на тези показатели е от съществено значение за функционирането на съда като цяло. Както вече бе отбелязано, общите показатели на Окръжен съд-Враца по отношение бързина на правораздаването са много добри. Независимо от всичко, индивидуалната натовареност следва да бъде проследявана, като форма на превенция против забавянето на производствата и влошаването на качеството на правораздаването. По тази причина, първа стъпка към такъв мониторинг предлагам да бъдат периодични доклади на ръководителите на отделенията за дейността на отделението и на отделните съдии. Доколкото натовареността в Окръжен съд-Враца не е съществена, то няма пречка тези доклади да бъдат изисквани на шестмесечие.

Положителна основа за преценка на индивидуалната натовареност на съдиите дават утвърдените в Окръжен съд-Враца План и времеви стандарти за управление движението на делата, както и въведената система за изготвяне на ежемесечни справки за дейността на съдиите, включващи брой възложени и свършени дела, брой висящи производства, срочност за разглеждане на делото и за постановяване на съдебния акт. Резултатите от прилагането на времевите стандарти и справките следва да се съчетаят и с определянето на сложността на делата.

Сложността на делата, било тя фактическа или правна, безспорно е показател, която е решаващ за индивидуалната натовареност и този показател проявява значението си основно в търговското отделение на съда. Доколкото като административен ръководител съм участвала в различни проекти и работни групи по въпросите на натовареността, то имам наблюдения и върху моделите, които се предлагат и прилагат във връзка с индивидуалната натовареност. В тази връзка считам че по отношение спецификата на Окръжен съд-Враца, би могъл да се приложи модел, при който да се осигурява отчитане и на крайната фактическа и правна сложност на делото. От друга страна, за база при определяне коефициента на първоначалната прогнозна сложност на делото, може да се вземе коефициента, който ще бъде определен от Комисията по отчитане степента на натовареност към ВСС, доколкото е необходимо основните критерии за отчитане индивидуалната натовареност на съдиите все пак да бъдат обвързани с общите критерии за отчитане натовареността на съдебните органи. При това положение в предлагания модел коефициентът на прогнозна сложност ще е определен съобразно утвърдените от ВСС показатели, докато коефициента на крайната сложност ще се определи по предварително утвърдени критерии, като напр. обем на доказателствата, конституиране на нова страни, изменение на обвинението или иска и пр. Най-удачно би било тези критерии да са зададени в списъчен вид с възможност за отбелязване на появилото се усложнение. За постигане пълна обективност и ефективност на предлагания модел за оценяване, считам че е редно изискване на мнение от общото събрание на съдиите при ОС-Враца, което при одобряване на модела, да предложи и конкретните критерии за оценяване.

Сама по себе си дейността по отчитане на индивидуалната натовареност би подпомогнала както организационната и дисциплинарна дейност на административния ръководител, така и дейността на етичната комисия и на помощните атестационни комисии на по-горния съд.

Що се отнася до проследяването на сročността за изписване на съдебните актове, тази дейност бих възложила на съдебния администратор, който ежесечно да докладва резултатите на административния ръководител.

4. Макар в Окръжен съд-Враца да не се наблюдават проблеми, свързани със забавянето на делата, полезно е да бъде осъществявана дейност по превенция на забавянето. Дейността по превенцията следва да се възложи и разпредели между ръководителите на отделения и съдебния администратор, които при възникване на необходимост да анализират причините за забавянето и предложат механизми за неговото преодоляване. За резултатите от тази дейност следва да бъдат запознати всички съдии и служители.

5. Проблемите на правораздаването са тясно свързани с възможни проблеми и трудности, свързани с връчването на призовки и книжа, както и с назначаването на вещи лица, а не на последно място - с работата на съдебните заседатели. Както вече бе отбелязано в настоящето изложение, положителен момент в дейността на Окръжен съд-Враца е дългогодишното съществуване на обща служба „Връчване на призовки и съдебни книжа”, съвместно с Районен съд-Враца. Доколкото служителите от тази служба изразяват желание за по-равномерно разпределение на районите им, предлагам за критерий при формиране на съответния район се приеме реалния брой връчени книжа в тригодишен план назад и се въведе ротация на

призовкарите по райони. Считаю че този критерий е по-обективен в сравнение с избрания в момента-брой население.

Основният проблем обаче, който произтича с призоваването е този, свързан с населените места, които не се обслужват от службата по връчване и с местата, в които връчването си извършва чрез общината или кметството. Особено в района на гр.Враца съществува практика гражданите да бъдат адресно регистрирани на адреси, които са извън регулацията на града-землища и лозарски райони. Няма практическа възможност тези адреси да се обслужват от служители на съда, като те не се обслужват и от съответната пощенска служба, при което начините за призоваване практически се елиминират. По тази причина бих инициирала провеждането на съответни консултации с Община-Враца, с оглед търсене на решения по този проблем. Що се касае до връчването чрез общини или кметства, там проблемите са многобройни и произтичат от неумението на съответните длъжностни лица да се справят с оформянето на книгата по призоваването, респ. с непознаването на закона. За отстраняването на този съществен проблем предлагам Окръжен съд-Враца, съвместно със съответните районни съдилища, да организира ежегодни обучения за кметове, кметски наместници и др.длъжностни лица от общините и кметствата, по призоваването. Не би създадо особени затруднения също изготвянето и разпространението на наръчник, в който на достъпен език и с нагледни примери, да бъдат разяснени хипотезите на връчване и задълженията на връчителя.

➤ Друг проблем, който дава отражение върху правораздавателната дейност не само на Окръжен съд-Враца, но и на районните съдилища в окръга, са вещите лица. Проблемът произтича от липсата на подробен списък на вещите лица от съдебния окръг, който освен информация за точни имена, адреси и телефони за контакти, да съдържа и подробни данни за квалификацията и уменията на съответното вещо лице и за конкретния вид експертизи, които е компетентно да изготвя /информацията по чл.400 от ЗСВ/. Съществуващият списък е неактуален от гледна точка на лицата и техните координати, като не е налице и информация за областта, в която вещото лице работи. Разбира се, липсващата информация не се отнася до всички вещи лица, но е в голяма степен преобладаваща. Ето защо, в съответствие с правомощията по чл.395 и сл. от Глава Двадесет и първа от ЗСВ, ако бъде избрана за административен ръководител на Окръжен съд-Враца, бих предприела мерки за изготвянето на актуален списък на вещите лица за съдебния район, който да съответства на предвидените от ЗСВ изисквания, както и мерки за системното му осъвременяване.

Следва да се проучат и възможностите за напътване на вещите лица към съответни семинари, обучителни курсове и пр., с цел повишаване на тяхната квалификация и придобиване на специфични умения по изготвянето на съдебни експертизи.

➤ Добър ефект върху правораздавателната дейност може да бъде постигнат и чрез активизиране дейността на съдиите по насочване на страните към способности за ускорено решаване на спорове – постигане на съдебно и извънсъдебно споразумение, медиация, арбитраж и др. Полезен партньор в тази дейност може да бъде местния център по медиация, с когото както Окръжен съд-Враца, така и Районен съд-Враца имат сключени споразумения за партньорство.

➤ През последните месеци обществен отзвук намериха

проблемите, свързани с работата на съдебните заседатели, като безспорно е, че тези проблеми съществуват във всички съдилища в страната. По тази причина значителни усилия бих насочила в посока обучение на съдебните заседатели, относно техните права и задължения и повишаване на правните им знания. В провеждане на обученията следва да се включат всички съдилища и съдебни заседатели от съдебния окръг, като периодичността на тези обучения се съгласува и със самите заседатели. Варианти има и за установяване на контакт с Националното сдружение на съдебните заседатели и с НИП, с оглед уточняване на възможностите за повишаване квалификацията на заседателите. Полезен опит по отношение съдебните заседатели, може да бъде почерпен и от Програма за развитие на съдебната система, която също има разработки по темата.

6. Актуална през последните няколко години е темата за електронното правосъдие, за което препоръки се съдържат и в докладите на Европейската комисия относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка във връзка с реформата в съдебната система. Независимо, че въвеждането на електронното правосъдие не е нито от компетентността, нито от възможностите на отделните съдилища, то в някои съдилища отдавна се развиват дейности, съдържащи елементи от електронното правосъдие. Действително, за целите на последното са необходими най-вече законодателни промени, както и обезпеченост със съответна техника, но съществуващия законодателен и технически ресурс би могъл успешно да се използва най-малко в посока електронно извършване на справки и снабдяване с незаверени преписи.

Към настоящия момент в Окръжен съд-Враца вече са предприети действия по създаването на т.нар. електронни папки на делата, както и са налице разработени правила за изпращането на призовки и съобщения. В този смисъл тази добра практика следва да бъде доразвивана в посока по-голяма пълнота на електронните папки. Възможност за това дава последната версия на използваната в Окръжен съд-Враца деловодна програма САС „Съдебно деловодство“, която вече позволява присъединяването на значително по-голям набор от документи към електронната папка. По този начин, ако оригинален документ бъде получен в съда по електронна поща, той може директно да се присъедини към електронната папка, без необходимост от сканиране. Това е изключително добър начин за постъпване на писмени защиты, експертни заключения, молби по дела и пр. без да се налага посещаване на съда и по същество е вид електронна услуга. Посочената нова версия на деловодната програма е предпоставка за разширяване на набора от документи, които евентуално биха могли да се предоставят на страните по електронен път.

Други възможни услуги, които биха могли да бъдат предоставяни по електронен път са тези по тези по извършването на дистанционни справки през интернет – страницата на Окръжен съд гр. Враца, за нуждите на което следва същата да се модернизира. Това би могло да стане чрез интегриране на деловодната програма с интернет страницата на съда.

Следва да се популяризира, особено сред адвокатите, и предоставената в Окръжен съд-Враца възможност за справки по делата чрез поставения в информационния център на съда терминал за достъп до деловодната програма. Тази възможност спестява време и не изисква физическото предоставяне на делото за справка.

Положително предимство за Окръжен съд-Враца е това, че както той, така и районните съдилища в окръга, работят с деловодната програма САС „Съдебно деловодство“. Програмата позволява да се извършва трансфер на електронните папки на делата при обжалване на съдебните актове или при изпращането на делата по подсъдност. Описаната техническа възможност би имала максимален ефект единствено, ако всички съдилища в съдебния окръг поемат ангажимент за гарантиране пълнотата на създаваните от тях електронни папки. В случай че описания начин на обмен бъде осъществяван качествено, то би се постигнала максимална пълнота на папката от началото до края на съдебното производство (в една папка ще се съдържат както документите от първоинстанционното, така и документите от въззивното производство), съответно максимална точност между електронния и хартиения вариант.

Тъй като въпросите, свързани с електронната размяна на книжа, изискват насрещна информираност на страните за съответните възможности за размяна, то следва да се положат усилия за търсенето на подходящи форми на популяризация на посочените възможности. В тази връзка информация може да бъде подавана както чрез интернет страницата на съда, така и чрез съответни брошури и разяснителни кампании, напр. в деня на отворените врати.

7. Отчитайки, че съдиите от Окръжен съд-Враца действат коректно при необходимост от отвод и че в съда няма проблеми, произтичащи от неоснователни отводи, намирам, че тъй като въпроса за отводите е пряко свързан с правораздавателната дейност, то би могло на Етичната комисия при ОС-Враца да бъде възложено извършването на периодичен анализ на причините за отвод. Резултатите от този анализ биха имали както контролно действие, така и превантивно, с оглед навременни управленски решения при констатиране на проблеми. Форма на добра практика, която би могла да бъде наложена, е Етичната комисия да дава своето мнение за спазването на етичните правила по всеки отвод.

8. Доколкото обект на законодателно, институционално и обществено внимание са производствата по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, по Закона за специалните разузнавателни средства и производствата, засегнати от приложението на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, то тези производства следва да бъдат обект на непрекъснато наблюдение от страна на административното ръководство на Окръжен съд-Враца.

- Съгласно разпоредбата на чл.26 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, предвидена е възможност съдилищата да отговарят по реда на ЗОДОВ, за онези вреди, които са резултат от забавено производство, в разрез с принципа за разглеждане на делата в разумен срок. Тази разпоредба още веднъж налага необходимост от проверка и анализ на всички дела, производството по които е продължило повече от една година от образуването им и причините за това. На база анализа, при съответна необходимост следва да се предприемат дисциплиниращи мерки било за участниците в делото, било за съдиите, които го разглеждат. Предвид естеството на проблема, тези проверки следва да са периодични и непрекъснати във времето, съответно да бъдат провеждани и в районните съдилища от съдебния окръг, като целта е да не се допуска необосновано забавяне на делата, което от своя страна би могло да доведе до осъждането на съответния съд по реда на ЗОДОВ.

- Изложената проблематика е в тясна връзка и с проблемите, произтичащи от онези дела, по които вече е изплатено обезщетение по реда на чл.60а и сл. от ЗСВ. Макар в този случай да става въпрос за вече приключени дела (арг. чл.60а, ал.4 от ЗСВ), безспорна е необходимостта, както от това да се установи има ли такива дела, отнасящи се до Окръжен съд-Враца, така и необходимост от установяване причините за обстоятелствата по чл.60а, ал.1 от ЗСВ и предприемане на мерки за бъдещото им недопускане.

Добър организационен ефект, относно посочените по-горе мерки, би имало създаването в Окръжен съд-Враца на специален регистър на делата, по които Окръжен съд-Враца и районните съдилища в окръга са осъдени по ЗОДОВ, както и на делата на същите съдилища, по които е изплатено обезщетение по реда на чл.60а и сл. от ЗСВ.

- Както делата по ЗОДОВ, така и производствата по чл.60а от ЗСВ са основани на принципите, прогласени в Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/. По тази причина, един от възможните начини за подобряване работата на съда е и проследяването на практиката на Европейския съд по правата на човека, по дела, отнасящи се до България и съвременното запознаване на съдиите с нея с цел недопускане нарушения на Конвенцията в съответните висящи производства.

- Доколкото съдебните производства, които са свързани с използването на СРС, винаги са предизвиквали както чисто организационни проблеми, свързани с дейностите по предоставяне на делото за запознаване, контролирания достъп до него и пр., така и принципни проблеми, свързани с границите на публичността, то заслужава да се обърне внимание, че необходимост от преглед на тези проблеми отново ще възникне при постановяване на решението по образуваното тълкувателно дело №4/2014г. на ОСНК на ВКС. По тази причина предлагам, ръководството на Окръжен съд-Враца, съвместно с председателите на районните съдилища, да има незабавна готовност от обсъждане на тълкувателното решение след постановяването му и предприемането на съответни организационни мерки за изпълнението му.

II. Квалификация и обучения

1. Разбирането на ефективно и качествено правораздаване неделимо е свързано с необходимостта от непрекъснато повишаване на квалификацията не само на магистратите, но и на съдебните служители. Определено може да се каже, че съдиите и служителите в Окръжен съд-Враца проявяват стремеж към повишаване нивото си на компетентност, доколкото активно се включват в различни обучения. Доколкото обаче професионалното усъвършенстване следва да е непрекъснат процес, то следва да бъде стимулирано и за в бъдеще, при което се извършва и проследяване на ефекта от провежданите обучения по отношение нивото на правораздавателната дейност.

Дейността по повишаване на професионалната квалификация и умения следва да се постави преди всичко на концептуална основа, която да даде възможните насоки за осъществяване на тази дейност и начините за това, да обособи областите, в които има нужда от обучение и да обособи отделните групи лица, които следва да се включат в обученията. Във връзка с това моето виждане е,

че обученията следва да са на първо място периодични и да обхващат всички области от дейността на съответния съдия или служител.

Независимо, че организиранията в НИП обученията са една от традиционните форми за повишаване на професионалната квалификация, те имат своите практически недостатъци, както по отношение сравнителната ограниченост на видовете обучителни теми, така и по отношение ограничените възможности за участие. Не на последно място, обученията в НИП предполагат командировачни разходи, които биха затормозили бюджета на съда при по-голяма интензивност на участията в обученията. Ето защо, възможности за повишаване на професионалната квалификация следва по-обстойно да се търсят както по линия на изнесените обученията на НИП и организиране на такива обученията на регионално ниво, вкл. дистанционни форми на обученията, така и по линия на обученията, които се предлагат от професионалните организации или от организации от типа на ПРСС например. Средства и начини за обученията могат да се търсят и по линия на участията в различни проекти. Тези форми на организацията имат своите предимства от гледна точка на по-свободен избор на теми, по които да се провеждат обученията, на възможности за по-масово участие, пестене на средства и пр.

Удачен начин за последващо предаване на придобитите от централизираните обученията знания и умения, би било организирането на местни обученията, на които обучените вече магистрати или служители да споделят наученото, съответно да разпространят предадените им обучителни материали.

Като принцип на работа по отношение съдебните служители, предлагам да се утвърди задължителното им участие в първоначални обученията при постъпване на работа.

Не следва да бъдат пренебрегвани и обученията по информационни технологии, които са изключително необходими и във връзка с все по-широкото използване на различни деловодни, информационни и пр. програми, и във връзка с неизбежното преминаване към електронно правосъдие.

2. Необходимостта от обученията има своята естествена връзка и с работата на стажант-юристите. Известен факт е, че почти в цялата страна, по различни причини стажът не се провежда в съответствие с идеята и целта на закона, като по този начин от една страна, неизползван остава ресурса, който стажантите предоставят, а от друга страна, те не получават практически познания и умения за професията, за която са придобили образованието си. Ето защо, предложенията ми за работа със стажант-юристите включват, на първо място, воденето на съответен регистър или друг вид отчетна документация, в която да се отразяват имената на стажанта, времето на стажа, съдията, която отговаря за обучението му и резултата от обучението. Тази организация може да се възложи на съдебния администратор, който освен това да е натоварен да следи за явяването на стажанта в отделните съдебни служби и за резултатите от работата му в тях, като докладва на съответния съдия-патрон. Освен за изготвянето на съответни проекти на съдебни актове, стажантския ресурс би могъл ефективно да се използва и в работата на съдебните служби, в които стажантът да бъде обучаван за деловодната работа и да подпомага служителите в техническата им дейност.

Крайният резултат от работата на стажант-юристите следва да се търси в две посоки-ефективна подготовка на кадрите и подпомагане работата на съда.

3. В съдебната система като цяло отдавна съществува и проблем с набирането на компетентни съдебни служители. Проблеми има дори с набирането на съдебни секретари, доколкото придобиването на машинописни и кореспондентски умения или е схващано като безперспективно, или е свързано с липсата на места за обучение по придобиването на такива умения. Сам по себе си този проблем естествено налага необходимост съдилищата по места сами да проявят инициатива в търсенето на източници на служителски кадри. Ето защо и доколкото на територията на гр. Враца има специализирани средни училища с паралелки с административна насоченост, то би могло със съответното училищно ръководство да се осъществи контакт, с оглед проверка на възможностите обученията в тези училища да засягат и работата на съдебната система. Такива контакти биха могли да се осъществят и с местното бюро по труда, което също развива обучителни дейности.

III. Взаимодействия, публичност, връзка с обществеността

1. Работата на съдилищата и в частност на Окръжен съд-Враца неизменно е свързана с различни по вид взаимодействия с лица, институции и организации, поради което поддържането на ефективни работни отношения с тях е от изключителна важност. Опитът ми като административен ръководител показва, че тези отношения следва да се основават на първо място на изискванията на закона и принципа за независимост на съдебната система и на второ място, на изискванията на етичните правила.

Основните професионални и институционални взаимодействия, които Окръжен съд-Враца осъществява, са тези с районните съдилища в района, с прокуратурата и следствието, адвокатурата, полицията и пробационните служби. Сравнително в по-малка степен отношения се осъществяват с държавните и общинските служби, с различните обществени организации, с граждани в деня на отворените врати, с медии и др. Дейността, която може да се развива с посочените групи е изключително разнообразна, като поради това ще засегна само най-основната част от нея.

На първо място, становището ми е, че е необходимо провеждането на работни срещи с всяка една от посочените групи. Като цяло, срещите следва да се провеждат при необходимост за това, но от своя страна срещите с представителите на адвокатурата и прокуратурата смятам, че следва да бъдат по-регулярни, от гледна точка необходимостта от регулярно обсъждане на проблемите с правната помощ, професионалната етика, деловодната организация, новостите в законодателството и др. Провежданите ежегодни отчетни събрания на посочените органи са една от възможните форми за осъществяването на такива срещи. Конкретно с прокуратурата, регулярно би следвало да се обсъждат въпросите по изпращането на присъдите за изпълнение, по изпращането и приемането на веществените доказателства, по деловодния обмен и изпращането на класифицирани материали по делата. Необходимост от работни срещи с прокуратурата има и по отношение приложението на тълкувателната практика на ВКС и практиката на Апелативен съд-София. Обща политика за всички взаимодействия, които съдът осъществява, е спазването на принципа за

независимост на съда и принципа за равнопоставеност на страните в съдебното производство.

2. В интерес на публично-правната си функция съдът е необходимо да развива дейности, които да са насочени към популяризиране на неговата работа и към създаването на обществено доверие в нея. Факт е, че по различни причини доверието в работата на съда е съществено разколебано, поради които, включително и отделните органи на съдебната власт, следва да търсят ефективни механизми за повишаване на авторитета си. Постигането на тази цел включва информираност на обществото за същността на съда като държавна институция, за неговите функции и за постиганите от него конкретни резултати. Цялостната дейност на съда следва да се основава на принципите на публичност и откритост, поради което конкретните мерки за постигането на тези цели следва да започват от начина, по който се изпълняват задълженията по чл.9 и по чл.64 от ЗСВ и да преминават през начина, по който функционира интернет страницата на съда, през работата на административния ръководител в приемния му ден, през провеждането на дните на отворени врати, през работата му с целеви групи и медии, през публикуването на различни материали за дейността му и не на последно място, през поведението на съдиите и служителите, което те имат в обществото.

➤ Съвременният информационен свят отдавна е наложил интернет мрежата, като един от основните способи за информираност. По тази причина начинът, по който е създадена и функционира интернет –страницата на съда, е от съществено значение за гражданите, като сам по себе си този начин способства за формиране на общественото мнение за работата на съда. Освен възможност за справки, относно постановените съдебни актове и насрочените дела, интернет страницата следва да дава информация и за всички предлагани услуги и процедури, да предлага актуализирани бланки и формуляри, използвани в производствата, да предлага информация за функциите и конкретните услуги, които са предоставят в отделните служби на съда, вкл. информация за предлаганите електронни услуги. Съществен недостатък на интернет страниците на съдилищата като цяло, е както липсата на посочената подробна и конкретна информация, така и липсата на възможност информацията да се подава поне на английски език.

Доколкото съм наясно, че актуализирането на интернет страницата на съда е сложна и трудоемка дейност, която е свързана и с необходимост от средства, то за постигането на тази цел, смятам че може да бъде използван не само вътрешния ресурс на съда, но и да се търси партньорство на други съдилища, вкл. и по линия на проекти, както и на НПО. Неоспоримо добър резултат би била унификацията на интернет страниците на Окръжен съд-Враца с тези на районните съдилища.

➤ Възможностите на създадения в Окръжен съд-Враца

Информационен център също би могло да бъдат по-широко развивани от гледна точка на предоставянето на различни информационни брошури и материали, отнасящи се до съдебните процедури, правата и задълженията на участниците в съдебните производства, възможностите за доброволно уреждане на споровете и пр.

➤ Не на последно по важност място, бързината на разглеждане на делата, високата професионална квалификация на съдиите и служителите, използването на информационните технологии като форма на контакт със съда, прозрачността на съдебните процедури и услуги и прилагането им еднакво спрямо всички, също е форма, посредством която се изгражда и поддържа доверието в

работата на съда, поради което тези дейности следва да продължат да бъдат развивани непрекъснато и стимулирани.

➤ Личният ми опит, като административен ръководител ме кара да съм убедена, че една от най-ефективните форми за популяризация работата на съда и за повишаване на доверието в него, е провеждането на деня на отворените врати. Както в дните на отворени врати, така и в нарочни инициативи, Районен съд-Враца вече няколко пъти организира посещения на ученици и беседи с тях, както и организира ролеви игри, имащи за цел опознаване на правораздавателния процес и свързаните с него проблеми. Считам че тази наистина полезна практика няма пречка да бъде приложена и в Окръжен съд-Враца и бъде разширена с участието на по-високи възрастови групи от стажанти например. От своя страна, денят на отворените врати следва да включва реални обиколки на съответните съдебни служби и зали, при които на място да бъдат разяснявани функциите на службите и услугите, които предлагат, ролята и дейността на съдията, правата и задълженията на участниците в производствата, достиженията на съда и пр. Дните на отворени врати следва да бъдат провеждани разнообразно, с цел да се поддържа интереса на гражданите към тях. Добре би било за ползите от тези дни да бъде провеждана писмена анкета, която ще позволи документиране на резултатите и анализ на ефекта.

➤ С оглед проявявания от местни телевизии интерес към работата на съда, друг вариант за популяризиране на неговата работа и за повишаване правната култура и информираност на гражданите, е организирането на телевизионни рубрики, в които да се дискутират теми за правата и задълженията на участниците в съдебните производства, за същността на правораздавателната дейност и принципите, на които са основава тя и др.

3. Както всяка друга власт, така и съдебната е призвана да работи в полза на обществото и гражданите. Важен елемент от връзката на съда с обществото са медиите, поради което от особена важност е начинът, по който съдът взаимодейства с тях, особено при проявен интерес към висящи или приключили съдебни производства. Работата на съда следва да бъде максимално публична и открита /изключая случаите, при които законът забранява това/ и да се ръководи от принципа за необходима обществена отчетност. Добрата медийна политика изисква балансираност на интересите, но във всички случаи трябва да води до максимална прозрачност, публичност и откритост в работата на съда. Медийната политика следва да е добре координирана и целенасочена, при което случващото се в съда да бъде авторитетно и достъпно обяснявано с необходимата изчерпателност. Медиите трябва да се използват и като проводник на добрите идеи и на усилията, които съдебната власт полага за решаване на проблемите си. Мнението ми е, че медийната политика на ОС-Враца трябва да се изразява в предоставяне на своевременна, точна и изпреварваща информация към обществеността; регулярни прессъобщения; актуална и разнообразна информация на интернет страницата; популяризация на добрите практики, положителните процеси и достиженията на системата; съобразяване на информацията с правилата за защита на личните данни, на класифицираната информация и на фактите от личния живот; зачитане на правата на страните в съдебните производства; утвърждаването на „добрия тон”, като принцип на взаимодействие с медиите и обществеността.

Макар в Окръжен съд-Враца по обективни причини да няма пресслужба и професионален говорител, то налице е обучен съдия, който от няколко години е

говорител на съда. Отчитам работата на говорителя като отлична и компетентна, поради което следва да бъдат положени всички усилия тази добра работа да бъде продължена. Работата на говорителя би могло да бъде подпомагана от съдебния администратор, а при необходимост и от още един съдия, с цел подаването на бързи и навременни прессъобщения, подготовка и даване на интервюта, организиране на пресконференции и наблюдение на съдебен процес /открито съдебно заседание/.

IV. Материално-техническа обезпеченост

Съдебната палата в гр.Враца представлява масивна триетажна сграда, ползването на която е разпределено между Окръжен съд-Враца, Районен съд-Враца, Окръжна прокуратура-Враца и Районна прокуратура-Враца, съобразно заповед на Министъра на правосъдието. По силата на различни заповеди на Министъра на правосъдието, части от съдебната палата се ползват и от ОЗ"Охрана"-гр.Враца. Под сградата има и подземен етаж, в който се помещават архивните помещения, котелното помещение на парната инсталация, съоръжения на „Гражданска защита“, арестантската стая. Сградата е актувана като публична държавна собственост и на основание чл. 130а, т. 2 от Конституцията и чл. 387 ЗСВ, управлението ѝ се осъществява и организира от Министъра на правосъдието. Със заповед на Министъра, стопанисването на съдебните сгради е възложено на председателя на Окръжния съд.

Още през 2008г. на един от входовете на сградата е монтиран ескалатор за инвалидна количка, пригоден за ползване от лица в неравностойно положение. През 2008г. е монтиран и асансьор за хора с увреждания, свързващ първия етаж на сградата с втория и третия. През 2010г. Районен съд-Враца извърши преустройство на двата входа на палатата чрез монтирането на нови портални врати, отговарящи на изискванията за пожарна безопасност и даващи възможност за свободно влизане на инвалидни колички. На първия етаж от сградата, Районен съд-Враца е изградил и тоалетна за хора с увреждания. С оглед на посочените дейности, като цяло, сградата на съдебната палата се явява достъпна за хора с увреждания.

На официалния вход на сградата е изграден пропусквателен пункт, снабден със съответните скенери. Сградата се охранява денонощно от служителите на ОЗ"Охрана", което е значително предимство..

През 2010г. със средства, предоставени на съответните органи на съдебната власт, е извършена цялостна подмяна на дограмата на палатата с енергийно ефективна. Всички етажи на сградата, вкл. съдебните зали, са климатизирани със сплит климатици. Климатите се използват предимно за охлаждане през летния период, а за отопляването на сградата се използва локална парна инсталация, съществен недостатък на която е, че работи с дизелово гориво, а парните котли не са в много добро състояние. Предвид това и тъй като градът е газифициран, а освен това има и работеща топлофикация, могат да бъдат проверени и възможностите за преминаване към друг вид отопление, с цел намаляване на разходите.

Ежегодно в Съдебната палата се извършват текущи ремонти по етажи, за поддържане на нормалното ѝ състояние. Като цяло, кабинетите и канцелариите на трите етажа са в добро състояние и отговарят на изискванията за нормални и безопасни условия на труд. Съдебните зали на първия етаж от палатата са 3 и се

използват от Районен съд-Враца. Окръжен съд-Враца разполага с 5 съдебни зали, три от които се намират на втория етаж от сградата, а две са разположени на третия. При необходимост за това, залите на третия етаж се използват и от Районен съд-Враца.

Въпреки общото добро състояние на сградата, тя се явява недостатъчна да задоволи нуждите на ползвателите си, а освен това се нуждае от допълнителни преустройства, свързани основно с ел.инсталацията и обособяването на зони за сигурност на магистратите. Особено чувствителна е нуждата от разширение на сградния фонд на първия етаж от сградата, на който се помещава Районен съд-Враца. Съдиите там работят по двама в кабинет, а канцелариите на служителите са пренаселени. Допълнителни затруднения създава и ползването на част от помещенията от етаж от страна на ОЗ"Охрана". По-добро е положението със сградния фонд по отношение на Окръжен съд-Враца, с оглед обстоятелството, че освен втория етаж от съдебната палата, той ползва също значителна част от третия етаж, както и помещение-Информационен център, на първия етаж от сградата. Факт е обаче, че сградата не разполага с възможности за обособяване на помещение, в което да се съхраняват тогите на адвокатите, въпреки отправеното в тази насока искане от тях и запитване от страна на Министерство на правосъдието.

Проблемът с ел.инсталацията на сградата се изразява на първо място, в липсата на подборна документация за изградената такава. Сградата е построена преди около 70 години и през различните периоди от време в нея са се помещавали различни институции, всяко от които е извършвала преустройства, за които не е налична документация. През последните 10 години поетапно е извършвано частично окабеляване на части от сградата без наличието на единен общ проект. Сам по себе си този факт допълнително затруднява както поддръжката на ел.инсталацията, ката и довършването на подмяната ѝ. Изложените проблеми в тяхната цялост налагат на извода, че е налице необходимост от предприемане на подробно обследване състоянието на сградата и в частност на нейната ел.инсталация и изготвянето на единен проект за наличните мрежи и връзки между тях.

Дългогодишен проблем в сградата на съдебната палата в гр.Враца е липсата на реално обособени зони за сигурност на магистратите. Независимо, че през 2009г. от страна на Министерство на правосъдието бе започната реализация на проект по програма ФАР, касаещ привеждането на съдебните сгради в съответствие с изискванията за сигурност, валидни за съдебните институции на държавите членки на ЕС, то този проект не засегна обособяването на зони за сигурност на магистратите. В резултат на това, в момента достъпът на граждани до съдийските кабинети е свободен, което е в разрез с представите за нормална работа и сигурност. По тази причина, считам че може да бъде проведена среща с началника на ОЗ „Охрана"-Враца, с оглед проверка на възможностите за изграждане на зони за сигурност.

Като допълнителен проблем с материалната база, с която разполага съдебната палата, мога да посоча телефонната централа, която осигурява вътрешните телефони на Окръжен съд-Враца и на Районен съд-Враца. Макар самото изграждане на тази централа да е изключително положителен момент, то поддръжката ѝ с течение на годините се оказва нерентабилна, поради високата цена, искана от поддържащата фирма. При това положение, липсата на поддръжка на централата не позволява откриването на нови вътрешни телефонни постове или

преместването на съществуващи такива. Ето защо, следва да се проучи какви са възможностите или за подновяване на поддръжката на съществуващата централа или за изграждането на нова телефонна централа, от гледна точка на икономическата целесъобразност.

V. Районни съдилища

Уредените в разпоредбите на чл.86 и чл.87 от ЗСВ правомощия на председателя на окръжния съд недвусмислено показват, че освен организационните и ръководни функции по отношение самия окръжен съд, неговият председател разполага и с контролни правомощия по отношение работата на районните съдилища от съдебния окръг, както и с правомощия по командироването на съдии от и в районните съдилища. Така уредените функции и правомощия на председателя на окръжния съд налагат неговата постоянна информираност за възникващите в районните съдилища проблеми и поддържането на непрекъсната обратна връзка с тези съдилища по въпросите на организацията на дейността им, по натовареността, по правораздавателната дейност и пр. Моето лично мнение е, че отношенията на ОС-Враца с районните съдилища, в частност отношенията на председателя на ОС-Враца със съдиите и административните ръководители от съдебния окръг, следва да са основани на принципите на добрия тон, взаимно уважение, познаване и зачитане на проблемите, готовност за подпомагане. Личните посещения на председателя на окръжния съд в районните съдилища биха били добра форма за осъществяване на пряк контакт със съдиите от районните съдилища и на пряко наблюдение върху работата и проблемите им.

Както вече отбелязах, в съдебния окръг на Окръжен съд-Враца са включени районните съдилища в градовете Бяла Слатина, Враца, Козлодуй, Мездра и Оряхово. Безспорно е, че от така посочените съдилища, най-голям по щатна численост и по брой дела за разглеждане, е Районен съд-Враца.

Щатното разписание на Районен съд-Враца по отношение съдиите, не е променяно през изминалите повече от 10 години, при което и към момента то включва 14 щатни бройки съдии, от които 1 председател, 1 заместник-председател и 12 районни съдии. Съдиите са разпределени в две отделения-гражданско и наказателно, във всяко от които има по 7 щата. Към настоящия момент един от съдиите в наказателното отделение е в продължителен отпуск за отглеждане на малко дете, а един от съдийските щатове в гражданското отделение е вакантен, поради непроведен конкурс за заемане на длъжността. През последните 10 години Районен съд-Враца работи непрекъснато в условията на незает щат, поради преместване на съдии на работа в други органи на съдебната власт, пенсиониране на съдии, смърт.

В Районен съд-Враца работят по зает щат също трима държавни съдебни изпълнители и двама съдии по вписванията. Проблеми с щата съществуваха и при държавните съдебни изпълнители до началото на 2013г., поради непроведени конкурси от Министерство на правосъдието.

Към настоящия момент щатната численост на служителите при РС-Враца е 37 човека, от които 1 съдебен администратор, 1 главен-счетоводител, 1 касиер-статистик, 1 системен администратор, 11 деловодителя, 13 съдебни секретаря, 1

съдебен архивар, 1 съдебен секретар-секретар СИС, 3 призовкари, 1 призовкар, той и шофьор, 2 чистачи и 1 куриер. Незаета е 1 щатна бройка съдебен секретар, поради недадено съгласие за провеждането на конкурс за нейното заемане.

Съотношението служители/съдии продължава да е в размер на 2,64, а това на служителите спрямо всички /съдии, съдебни изпълнители, съдии по вписванията/ - 1,95.

Характерно за Районен съд-Враца е голямата натовареност на съдиите и служителите му, което през изминалите 5 години поставя съда сред високо натоварените в страната. Натовареността е най-съществения проблем, пред който е изправен Районен съд-Враца като това се дължи както на големия брой постъпващи и разглеждани дела, така и от непрекъснатата незапълненост на щата на съдиите и служителите, породена от причини като преместване, пенсиониране, смърт, отпуски за отглеждане на малки деца, необявяване на конкурси за заемане на длъжността.

В сравнителен тригодишен план движението на делата-граждански, наказателни и административни, е както следва:

година	постъпили	за разглеждане	свършени	висящи в края на периода
2011г.	8003	8850	8111	739
2012г.	7057	7796	6993	803
2013г.	7091	7894	7325	569

Изложените данни показват, че постъпленията в Районен съд-Враца са постоянни в сравнение с 2012г., но са намалели в сравнение с 2011г. Намалването произтича от постъпленията от частни граждански дела и от наказателни дела, докато постъпилите граждански и административни дела за трите години, са постоянен брой.

От общия брой постъпили дела и за трите години, преобладава броя на гражданските дела (вкл. административни), които за 2011г. са 6108, за 2012г. са 5473, а за 2013г. са 5584 бр. От самите граждански дела делът на частно-гражданските и за трите години е около 70%. От гражданските дела-искови производства, преобладават постъпленията от „други дела”, следвани от исковете по СК и от облигационните искове, в т.ч. дела от и срещу търговци.

Големият брой на постъпленията от граждански дела и наблюдаваната в последните 3 години усложненост на тези дела, обуславят извода за висока натовареност на съдиите от гражданското отделение на съда.

В сравнителен план за посочените 3 години в Районен съд-Враца се наблюдава намаляване на постъпленията от НОХД, които през 2013г. са били 335 бр. от общо постъпилите 1507 бр.наказателни дела. Увеличение на постъпленията се наблюдава единствено по АНХД, които за 2013г.са били 525 бр.

Намалението на постъпленията по наказателни дела и постепенното запълване на щата на наказателното отделение на съда обуслови регулиране на натовареността на наказателното отделение, която в момента е оптимална.

Средномесечната натовареност по щат в Районен съд-Враца за 2013г. е била 46,99 при делата за разглеждане и 43,60 към свършени дела. Действителната натовареност за същия период е съответно 56,39 към делата за разглеждане и 52,32 към свършените дела средно на месец. Действителното натоварване на съдиите от РС-Враца за 2013г. нарежда съда на 6 място по натовареност сред районните съдилища в областните центрове в страната. Въпреки голямата натовареност, над 90% от всички свършени в РС-Враца дела, са приключили в 3 месечен срок.

От изложените данни се вижда, че намаляването на постъпленията от наказателни дела през 2013г. и сравнителното запълване на съдийския щат на наказателното отделение на съда, дават основание да се приеме, че в момента работата в това отделение е нормализирана, основно от гледна точка на натовареността. Продължава обаче да е налице сериозен проблем с натовареността в гражданското отделение, в което за настоящата година тя е 88,3 бр.дела средно месечно на един съдия. Възможности за регулиране натовареността на съдиите от гражданското отделение чрез вътрешни реформи в броя на съдиите по отделения, за съжаление не са налице, тъй като от една страна отделението е с незапълнен щат, поради непроведен конкурс вече 3 години, а до началото на 2013г. наказателното отделение работеше с наполовина зает щат, което доведе до значителни проблеми и в неговата работа. По тази причина, вътрешни възможности за намаляване на натовареността в гражданското отделение би следвало да се очакват едва при завръщането на един от съдиите от наказателното отделение от отпуск по майчинство, при което той да бъде преразпределен за работа в гражданското отделение. В качеството ми на административен ръководител на Районен съд-Враца съм използвала всички възможности да искам командироването на съдии от съдебния окръг и от други окръзи в рамките на апелативния район, но такова не бе осъществено. Предвид данните за натовареността на съдиите от Районен съд-Враца и особено на гражданското му отделение, продължавам да поддържам становището си, че до провеждането на конкурс или до преназначаването на младши съдия за съдия в районен съд, РС-Враца спешно се нуждае от командироването на младши съдия или на съдия от по-малко натоварен районен съд. Без предприемането на навременни мерки, считам, че не може да се очаква съдът да поддържа отличните си резултати по отношение бързина и качество на правораздаването. В случай че щатът на съдиите в РС-Враца бъде попълнен, не намирам основания за необходимост от увеличаване на щатната му численост, доколкото съществуващата индивидуална натовареност би се регулирала с попълването.

Висока натовареност се констатира и при съдебните служители, щатът при които също е перманентно незает, поради пенсиониране, отпуски по майчинство, продължителни тежки заболявания, напускане, поради преместване в други населени места и пр. Чувствителна е натовареността на служителите и техния недостиг в гражданското деловодство на съда, в деловодството на съдебно-изпълнителната служба и в общата администрация. В последните 3 години се наблюдава съществено увеличение на постъпилите изпълнителни дела, които за 2013г. са 1248 бр., а регистрацията на съда по ДДС, свързана с тези дела, доведе до съществено увеличение на работата и в счетоводната служба на РС-Враца. Считам че нормализиране работата на служителите може да се постигне с даване на разрешение за провеждането на конкурс за заемане на вакантната щатна бройка съдебен секретар, както и с увеличаване на щата с 2 деловодители. Въпреки рестриктивния бюджет на съдебната система, към момента от страна на ВСС се

проявява необходимото разбиране и поетапно се дава съгласие за провеждането на конкурси за освобождаващите се служителски длъжности. Доколкото към настоящия момент е налице решение на Комисия „Съдебна администрация“ за увеличаване щатната численост на РС-Враца с един счетоводител и двама съдебни помощници, то ако решението бъде прието от съвета, това безспорно ще облекчи работата на съда.

Районен съд-Враца е настанен на първия етаж от Съдебната палата в гр.Враца. С изключение на съдебните зали, през последните 10 години етажът е изцяло и основно ремонтиран и преустроен, така че да отговаря на изискванията за функционалност и добри условия на работа. Всички канцеларии и кабинети са климатизирани, а дограмата на целия етаж е подменена с нова. Изградени и оборудвани са и две нови архивни помещения, намиращи се в подземния етаж на сградата. Недостигът на бюджетни средства и проблемите с ел.инсталацията на сградата, за съжаление не позволиха извършването на основен ремонт на съдебните зали. Те обаче са климатизирани, мебелировката им е изцяло нова и са оборудвани с озвучителна техника и звукозаписна техника в една от залите. Доколкото е налице недостиг на съдебни зали, които в РС-Враца са само три, то налага се и използването на една от залите на Окръжен съд-Враца, намираща се на третия етаж от сградата.

В материално-техническо отношение, най-важният проблем, пред който е изправен РС-Враца е остарялата и недостатъчна компютърна техника. Наличните компютърни конфигурации не са достатъчни, за да покрият работните места при запълване на щата, а освен това са изключително амортизирани и трудно покриват изискванията на необходимия за работа софтуер. РС-Враца разполага с необходимите лицензи за инсталиране на операционна система Windows 7, но към момента се работи със спряната от поддръжка операционна система Windows XP, тъй като наличният хардуер не позволява ъпгрейд към по-високата версия. Многократно са отправяни искания за отпускане на бюджетни средства за подновяване на компютърната техника, но поради ограничения бюджет на съдебната власт, до момента те не са уважени.

РС-Враца е сравнително обезпечен с необходимата сървърна техника, която на този етап е достатъчна.

Щатната численост на Районен съд Мездра не е променяна от 2008г. и включва: 7 съдии, от които един председател, 1 съдия по вписванията, 1 съдебен изпълнител и 21 съдебни служители. През 2013г в утвърденото щатно разписание на Районен съд Мездра не са извършвани структурни и персонални промени. В Районен съд-Мездра са обособени гражданско и наказателно отделения, във всяко от които реално работят по трима съдии. Считано от 3 години насам, РС-Мездра работи с незапълнен щат, поради това, че един от съдиите е командирован в РС-Ботевград.

Щатът на РС-Мездра включва 21 съдебни служители, които заемат длъжности съгласно Класификатора на длъжностите за съдебни служители в администрацията на органите на съдебната власт, издаден от Висшия съдебен съвет. Структурата на администрацията е 2 ръководни длъжности, специализираната администрация от 14 щата и обща администрация от 5 щата. При тези данни, съотношението служители/съдии е в размер на 3,00, а това на

служителите към всички съдии, съдебни изпълнители и съдии по вписванията – 2,33.

За периода 2011г.-2013г. движението на делата в РС-Мездра е както следва:

година	постъпили	за разглеждане	свършени	висящи в края на периода
2011г.	1958	2155	1997	158
2012г.	2190	2348	2151	197
2013г.	1955	2152	1954	198

Изложените данни показват, че постъпленията в Районен съд-Мездра са като цяло постоянни, при което за 2013г. те са изцяло на нивото от 2011г. Преобладават постъпилите граждански дела, които за 2013г. са 1221 бр. и техният брой е по-малък в сравнение с предходните 2 години-съответно 1510 и 1350 бр. Както и в останалите районни съдилища в страната, преобладаваща част от постъпилите граждански дела са заповедни производства, които за 2013г. конкретно в Районен съд-Мездра са били 703 бр. Традиционно най-голям дял от гражданските дела, разглеждани по общия исков път, са „други дела”-192 бр.за 2013г., следвани от исковете по СК-139 бр.

През 2013г. в Районен съд-Мездра се констатира увеличение броя на постъпилите наказателни дела-734 бр., при 680 бр. за 2012г. и 608 бр. за 2011г. В посочения брой постъпили наказателни дела за 2013г., най-голям дял заемат наказателните общ характер дела-275, следвани от 249 бр. АНХД и 141 бр. НЧД.

Средномесечната натовареност по щат в Районен съд-Мездра за 2013г. е била 25,62 при делата за разглеждане и 23,26 към свършени дела. Действителната натовареност за същия период е съответно 29,89 към делата за разглеждане и 27,14 към свършените дела средно на месец. Това натоварване е оптимално, като констатации за оптималността се съдържат и в годишните отчетни доклади на РС-Мездра, в които е изложено, че отсъствието на един от съдиите, поради командироване в РС-Ботевград, не оказва съществено влияние върху натовареността, която е под средната за страната.

Районен съд-Мездра се помещава в сградата на Съдебната палата в града, която е построена специално за нуждите на съда преди 17 години. В сградата се помещават също Районна прокуратура-Мездра, Служба по вписванията-Мездра и служителите на съдебната охрана. Независимо, че материалните условия за работа са много добри, предвид увеличената в последните 10 години щатна численост на РС-Мездра и РП-Мездра, както и последвалото създаване на Звено „Съдебна охрана”, към момента съществуващия сграден фонд не е достатъчен за задоволяване нуждите на ползвателите на сградата.

Щатната численост на Районен съд-Козлодуй към настоящия момент включва 6 съдии, от които един председател, един държавен съдебен изпълнител, един съдия по вписванията и 16 съдебни служители. Към настоящия момент Районен съд-Козлодуй работи с един незает съдийски щат. Освен незаетия щат,

през 2013г. Районен съд-Козлодуй е работил и при условията на командироване на един от съдиите му в Районен съд-София. Липсата на публикувани годишни отчетни доклади на РС-Козлодуй не позволява да се проследи движението на щатната численост на съда през последните години.

При данните за щатния брой на съдиите и служителите при РС-Козлодуй, съотношението служители/съдии е в размер на 2,67, а това на служителите към всички съдии, съдебни изпълнители и съдии по вписванията – 2,00.

За периода 2011г.-2013г. движението на делата в РС-Козлодуй е както следва:

година	постъпили	за разглеждане	свършени	висящи в края на периода
2011г.	2036	2167	1978	189
2012г.	1935	2124	1922	202
2013г.	1738	1940	1714	226

Изложените данни показват, че постъпленията в Районен съд-Козлодуй бележат тенденция на намаляване. В броя на постъпилите дела и през трите посочени години, преобладават гражданските дела-1272 за 2013г., при 1535 бр. за 2012г. и 1594 бр. за 2011г. Преобладаваща част от самите граждански дела и за трите години, са заповедните производства-над 60%.

През 2013г. постъпленията на наказателни дела в Районен съд-Козлодуй са почти на нивото на 2011г., но са леко завишени в сравнение с 2012г. В сравнителен план обаче, се наблюдава постепенно намаляване на постъпилите НОХД, които за 2013г. са 165 бр., при 195 бр. за 2011г.

Бързината на разглеждане и приключване на делата в Районен съд-Козлодуй е много добра и за трите изминали години, като при наказателните дела тя е над 80%, а при гражданските над 90%.

Съгласно публикуваните на страницата на ВСС данни за натовареността на съдилищата за 2013г., средномесечната натовареност по щат в Районен съд-Козлодуй за 2013г. е била 32,33 при делата за разглеждане и 28,57 към свършени дела. Действителната натовареност за същия период е съответно 40,42 към делата за разглеждане и 35,71 към свършените дела средно на месец. Съпоставено с броя на постъпилите и разгледани дела, натовареността в Районен съд-Козлодуй за 2013г. е била по-висока в сравнение с натовареността в РС-Мездра, въпреки по-малкия брой дела, което се дължи на факта, че освен вакантния един съдийски щат, Районен съд-Козлодуй е работил в намален състав и поради командироването на един съдия в РС-София. Доколкото към настоящата 2014г. командироването вече е прекратено, то считам че при запазен брой на постъпленията, натовареността значително е намалена. При тези изводи Районен съд-Козлодуй също се нарежда сред ненатоварените районни съдилища в страната.

Проблемът със сградата на Районен съд-Козлодуй вече е решен от три години насам, като в момента този съд се помещава в новопостроена сграда, в която са създадени необходимите условия за работа.

Районен съд-Бяла Слатина е с щатна численост от 5 съдии, от които един председател, един държавен съдебен изпълнител, един съдия по вписванията и 17 служители. Щатната численост на РС-Бяла Слатина е постоянна в три годишен план назад, а щатът е изцяло запълнен. Съдиите са разпределени на 3 наказателни и 2 граждански състава, но разпределението на постъпващите заповедни производства се извършва измежду всички съдии. Дейността на служителите е организирана съгласно изискванията на Правилника за администрацията в съдилищата. Съотношението служители/съдии е в размер на 3,00, а това на служителите към всички съдии, съдебни изпълнители и съдии по вписванията – 2,43.

За периода 2011г.-2013г. движението на делата в РС-Бяла Слатина е както следва:

година	постъпили	за разглеждане	свършени	висящи в края на периода
2011г.	1764	1913	1751	162
2012г.	1796	1958	1793	165
2013г.	1720	1885	1730	161

Изложените данни показват, че постъпленията в Районен съд-Бяла Слатина са постоянни. Преобладават постъпилите граждански дела, които за 2013г. са 1179 бр. и техният брой е незначително по-малък в сравнение с предходните 2 години- съответно 1234 и 1254 бр. Както и в останалите районни съдилища в страната, заповедните производства съставляват над 60% от постъпващите граждански дела и за трите години. Сред гражданските дела, разглеждани по исков път, най-голям е делът на облигационните искове, следвани от делата по Закона за закрила на детето и делата по Семейния кодекс.

Характерно за РС-Бяла Слатина е и постоянното постъпление от наказателни дела в рамките на тригодишния период- 510 бр. за 2011г., 562 бр. за 2012г. и 541 бр. за 2013г. През 2013г. се констатира запазен брой на постъпващите НОХД-210 бр., в сравнение с 2012г.- 219 бр. и 2011г.- 200 бр.

Средномесечната натовареност по щат в Районен съд-Бяла Слатина за 2013г. е била 31,42 при делата за разглеждане и 28,83 към свършени дела. Действителната натовареност за същия период е съответно 32,50 към делата за разглеждане и 29,83 към свършените дела средно на месец. Съгласно изложеното в годишните отчетни доклади на РС-Бяла Слатина, натовареността в съда е оптимална и в рамките на около средната за страната. Така констатираната натовареност на съдиите в РС-Бяла Слатина и характерния за съда постоянен брой на постъпващите дела, е предпоставка за нормалното функциониране на съда. Показател за добрата работа на РС-Бяла Слатина е, че 93% от разглежданите дела се приключват в 3 месечен срок.

Районен съд-Бяла Слатина се помещава в сградата на Съдебната палата в града, която е построена специално за нуждите на съда преди 8 години. В сградата се помещават също Районна прокуратура-Бяла Слатина, службата по вписванията и

служителите на съдебната охрана. Материално-техническата база, с която разполага РС-Бяла Слатина е отлична, отговаря изцяло на съвременните изисквания и задоволява напълно нуждите на съда. Към настоящия момент е в ход процедура по изграждането на специален асансьор, който да осигурява безпроблемен достъп на хора в неравностойно положение до всички етажи и части на сградата.

Щатната численост на **Районен съд-Оряхово** към настоящия момент включва 3 съдии, от които един председател, 1 държавен съдебен изпълнител и 1 съдия по вписванията, както и 15 съдебни служители. Така посочената щатна численост в тригодишен план назад. Икономическите особености на региона и териториалната отдалеченост на гр.Оряхово, са предпоставка за непрекъснато текучество на съдиите, с оглед на което със запълнен съдийски щат този съд е работел само през 2013г.

Съотношението служители/съдии в Районен съд-Оряхово е повече от добро-5,00, а съотношението служители към съдиите, съдебния изпълнител и съдията по вписванията, също е над средното за страната-3. При това съотношение, то очевидно е, че нуждите на РС-Оряхово са изцяло задоволени от гледна точка на съдебни служители и необходимост от увеличаване на техния брой няма.

От 01.01.2012г. до 02.07.2012г. РС-Оряхово е работел с намален съдийски състав, а от 02.07.2012г. до края на 2013г. съдийският щат е бил изцяло запълнен, с оглед назначаването на един съдия след проведен конкурс. Тази частична запълненост на щата за 2012г. е обусловила действителна натовареност от 38 бр. дела средно месечно при постъпилите дела и от 42,17 при делата за разглеждане. За 2013г., когато щатът е бил изцяло запълнен, средномесечната натовареност по щат в Районен съд-Оряхово е била 34,97 при делата за разглеждане и 31,78 към свършените дела. Действителната натовареност за същия период е съответно 34,97 към делата за разглеждане и 31,78 към свършените дела средно на месец.

Проблеми с щата в РС-Оряхово се наблюдават през 2011г., когато през цялата година съдът е работел с незает 1 съдийски щат. По тази причина, през посочената година натовареността по щат при делата за разглеждане е била 47,14 и 43,64 при свършените дела, докато действителната натовареност е била съответно 70,71 и 65,46 дела средномесечно на един съдия.

През настоящата 2014г. Районен съд-Оряхово отново е изправен пред съществен проблем със съдийския щат, тъй като на двама от съдиите предстои преместване в други съдилища, на базата проведен конкурс. Решаването на този проблем неизбежно ще е свързано с необходимост от командироването на съдии от останалите районни съдилища в съдебния окръг за разглеждане на дела в РС-Оряхово, до съответното провеждане на конкурс по ЗСВ. Доколкото ситуацията на текучество на кадрите от РС-Оряхово е дългогодишна, тя още веднъж поставя принципния въпрос, който е законодателен, как следва да бъдат решени конкурсите за преместване на магистрати в равен по степен орган, съответно представлява ли „оголването“ на един съд пречка за допускане на преместването. В конкретната ситуация и при съществуващата нормативна уредба, личното ми предложение за решаване на проблемите в РС-Оряхово до провеждането на конкурс за заемане на освобождаващите се длъжности, е командироването на съдии от РС-Мездра и РС-Козлодуй, като съдилища с най-ниска натовареност от окръга. В контекста на това решение, съвместно с председателя на РС-Мездра, би могла да се обсъди и възможността за прекратяване на командироването на един от съдиите

от РС-Мездра в РС-Ботевград и вътрешното му командироване /или на друг съдия от този съд/ в РС-Оряхово. Изразявам становище, че с оглед нерешените вътрешни проблеми с щата на районните съдилища в окръга, даването на съгласие за командироването на съдии в други съдебни окръзи не е удачно..

Своевременното провеждане на конкурс за заемане на освобождаващите се съдийски длъжности е необходимо, тъй като командироването е само временна мярка.

По отношение на Районен съд-Оряхово движението на делата (постъпили, за разглеждане и свършени) през последните три години е следното:

година	постъпили	за разглеждане	свършени	висящи в края на периода
2011г.	1583	1697	1571	126
2012г.	1139	1265	1177	88
2013г.	1171	1259	1144	115

При анализ на постъпленията на дела през посочените няколко последователни години, може да се заключи, че през 2013г. постъпленията са постоянни в сравнение с 2012г., но са намалели в сравнение с 2011 година. За 2013г. се отбелязва и много добра бързина при разглеждането и приключването на делата-94% в тримесечен срок. От постъпилите и през трите години назад дела, преобладава броя на делата от граждански характер, а от тях- броя на заповедните производства-над 50% от общия брой постъпили дела от граждански характер.

При наказателните дела се наблюдава леко завишаване на постъпленията през 2013г. в сравнение с предходните две години, но за сметка на това делът на НОХД намалява, също незначително, и е 143 бр. дела за 2013г., при 145 бр. за 2012г. и 158 бр. за 2011г.

В сградата на съдебната палата в гр.Оряхово се помещават: Районен съд-Оряхово, Районна прокуратура-Оряхово, Службата по вписванията, звено от съдебната охрана и пробационно звено. Наличният сграден фонд е недостатъчен за задоволяване нуждите на съда от кабинети и канцеларии. Личното ми мнение е, че възможностите за решаване на проблема със сградата на РС-Оряхово могат да се търсят или в посока освобождаване на канцеларии от страна на гореизброените институции, или чрез намирането на нова сграда, или чрез разширение на съществуващата сграда, за което бих оказала необходимото съдействие и подкрепа.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция е израз на разбирането ми както за най-важните достижения на Окръжен съд-Враца, така и за най-важните предизвикателства, пред които е поставен този съд и мерките, които считам че са необходими за справянето с тези предизвикателства. Дългогодишният ми стаж като съдия и административен ръководител ми дава възможност да разбирам постигнатите до момента резултати в

Окръжен съд-Враца и съдилищата от съдебния окръг и да съм наясно с това какво следва да бъде изпълнено занапред. Осъзнавам всички предизвикателства, пред които ще е изправен бъдещия председател на Окръжен съд-Враца и изразявам готовност, ако бъде избрана от вас, да отстоявам постигнатото до момента и да работя съвместно с всички мои колеги и със съдебните служители за издигането на авторитета на съдебния окръг, за утвърждаване върховенството на закона и за постигането на високи стандарти за ефективност на правораздаването, за прозрачност и независимост на съда.

19.06.2014г.
гр.Враца

С УВАЖЕНИЕ:

/Надя Целовска-Дилкова/